

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2010. GADA 21. SEPTEMBRIS ● Nr. 70 (8053) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

Vārkavas pamatskola
— visvecākā
tautskola Latgalē

5. lappusē

Ražas saglabāšanas
gudrības

7. lappusē

Netīrīts skurstenis
ir bīstams

10. lappusē

Eiropas Mobilitātes nedēļas pasākumos Līvānos iesaistījās ap 400 cilvēku

● Līvānu jaunie velobraucēji aizrautīgi «izdaiļoja» savus braucamos Eināra Jonāna (centrā) vadībā.

Lai veicinātu Līvānu novada iedzīvotāju un vides veselību, kā arī iedzīvotāju motivāciju izvēlēties velosipēdu kā pārvietošanās līdzekli, 17. un 18. septembrī Eiropas Mobilitātes nedēļas 2010 ietvaros Līvānos norisinājās vairāki pasākumi. Aktivitāšu mērķis bija aicināt iedzīvotājus mācīties ceļu satiksmes noteikumus, iegūt velosipēda vadītāja apliecību, kā arī uz velosipēdiem paskatīties radoši kā uz stilīgiem sava tēla elementiem, informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Piektdiena sākās ar brīvprātīgu apmācību kursu ceļu satiksmes noteikumu apgušanai tiem velosipēdistiem, kuri līdz eksāmena dienai paši nebija pietiekoši apguvuši zināšanas. Šajā dienā to palīdzēja mācību firmas «BUTS» speciālisti. Vēlāk vairāku stundu garumā sadarbībā ar CSDD Preiļu nodaļu visiem interesentiem bija iespēja kārtot velosipēdistu tiesību iegūšanas eksāmenu. Kopā eksāmenam reģistrējās un to kārtoja 82 cilvēki vecumā no 12 līdz 69 gadu vecumam. To, ka eksāmens ir gana no-

pietns un tam ir arī nopietni jā sagatavojas, pierādīja rezultāti — 35 cilvēki velotiesības tomēr neieguva.

Pēcpusdienā liela daļa Līvānu iedzīvotāju savu kustīgumu un mobilitāti parādīja Līvānu novada izglītības darbinieku sporta svētkos Jersikā.

Sestdien lielu interesi izpelnījās velosipēdu dizaina darbnīca «Modernā māksla uz velosipēda» (kuru vadīja aktīvs un atsaucīgs Līvānu jauniešs Einārs Jonāns), apģērpu pārveides radošajā darbnīcā (kur darbību koordinēja jauniešu biedrības «Sava kabata» prakticante Līga Dreimane), kā arī praktiskie demonstrējumi «Kā notiek negadījumi, braucot ar velosipēdu».

Viena no Eiropas Mobilitātes nedēļas pasākumu organizatorēm Līvānos — LR Veselības inspekcijas Veselības veicināšanas koordinētāja Marika Rudzīte-Griķe atzīst, ka priecēja bērnu un jauniešu aktivitāte un dalība radošajās darbnīcās, kā rezultātā vairākiem tagad ir jauna izskata stilīgi velosipēdi un interesanti T-krekli. Skatoties drošas riteņbraukšanas demonstrējumus un atbildot uz jautājumiem,

akcijas dalībnieki atkārtoja vairākus it kā zināmus, bet tomēr piemirstus noteikumus, kas jāievēro ikdienā. Tā kā viss notika ārā, svaigā gaisā, tad pasākums bija ieguvums gan dalībnieku fiziskai, gan garīgai veselībai.

Mobilitātes nedēļas kulminācija Līvānos bija akcija «Ritenis pie riteņa garākās Rīgas ielas garumā». Ar saviem velosipēdiem rekorda uzstādīšanas vietā Rīgas ielā ieradās 49 velotuziasti. Akcija tikai vairo velobraukšanas popularitāti, tādēļ tā noteikti tiks atkārtota 2011. gadā. Akcijas mērķis ir panākt, ka ar velosipēdiem, tos kārtojot «riteni pie riteņa», tiek «nosegta» visa Rīgas iela Līvānu pilsētas robežās, t.i. 4,2 km garumā.

Eiropas Mobilitātes nedēļas pasākumi šogad varēja notikt, pateicoties veiksmīgai vairāku iestāžu sadarbībai. Organizatori izsaka pateicību par atbalstu Līvānu novada domei, LR Veselības inspekcijai, CSDD Preiļu nodaļai, Valsts policijai, jauniešu biedrībai «Sava kabata», Līvānu bērnu un jauniešu centram un visiem brīvprātīgajiem palīgiem jauniešiem.

**NENOKAVĒJIET
ABONĒT****«NOVADNIEKU»**
oktobrim un pārējiem
mēnešiem līdz gada
beigām! Modernizētajās
«Latvijas Pasta» nodaļās
to var izdarīt līdz
25. septembrim.**Sāksies izmēģinājuma
tautas skaitīšana**

Vakar, 20. septembrī sākās izmēģinājuma tautas skaitīšana, kuras laikā tiks pārbaudīts, kā darbojas tās metodoloģija un tehnoloģiskie risinājumi, lai nodrošinātu maksimāli kvalitatīvus veicamā darba rezultātus, informē Centrālajā statistikas pārvalde (CSP).

Izmēģinājuma tautas skaitīšanas laikā tiks aptaujāti 2,7 tūkstoši iedzīvotāju, kuri dzīvo Rīgā, Kuldīgā, Mazsalacā, kā arī Preiļū, Riebiņū un Saulkrastu novadā.

Iespēju robežās iedzīvotāji lūgti aizpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā. Viņiem būs jāieraksta savs pašas numurs un visu mājsaimniecībā dzīvojošo personas kodi. Tas būs iespējams no 20. līdz 26. septembrim. Anketas būs pieejamas — www.csb.gov.lv/tautasskaitisana.

Savukārt iedzīvotājus, kuriem nebūs izdevies izmantot tīmekļa iespējas, no 1. oktobra līdz 31. oktobrim apmeklēs CSP tautas skaitītāji, kuri uzdos interesējošos jautājumus, kā arī uzrādīs darba apliecības ar savu fotogrāfiju.

Lai iegūtu vairāk informācijas, noskaidrotu interesējošos jautājumus un pārbaudītu intervētāja identitāti, iespējams zvanīt uz CSP pa bezmaksas tālruni 80000777.

CSP garantē sniegtās informācijas konfidencialitāti un neizpaušanu nevienai personai vai organizācijai saskaņā ar Tautas skaitīšanas likumā, Valsts statistikas likumā un Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktajām prasībām.

Rudens klāt!

Saule nonākusi rudens punktā — ceturtdien, 23. septembrī, pulksten 6.09 iestāsies astronomiskais rudens. Lai noteiktu, kāds būs laiks rudens mēnešos un arī ziemā, vērojiet norises dabā.

✓ Ja bērzi sāk dzeltēt no apakšas, rudens būs ilgstošs un ziema vēla; ja no galotnes — īss rudens un agrs pavasaris.

✓ Ja rudenī sāk ziedēt zemenes, avenes vai augļu koki, būs silta ziema.

✓ Ja ozoliem daudz zīļu, pirms Ziemassvētkiem būs daudz sniega un pēc tiem — liels sals; būs barga ziema.

✓ Ja dzērves lido prom augstu, nesteigdamās un sarunādamās, būs jauks rudens; ja laižas prom steigdamās — būs agrs rudens un auksta ziema.

✓ Ja atvasarā daudz zirnekļu tīmekļu, būs ilgs un sauss rudens, bet auksta ziema.

✓ Ja nokautai aītai liels zultspūslis, gaidāma atkušņaina ziema.

✓ Ja septembrī ir negaiss, ap Ziemassvētkiem būs daudz sniega.

✓ Ja dzērves aizlido pirms Miķeļiem (29. septembrī) — deviņas dienas pēc Miķeļiem būs sniegš; būs silti Ziemassvētki.

✓ Ja Mīkela diena un nakts ir miglaina, būs laba nākamā vasara; ja sausa un auksta — sliktā.

✓ Kāds septembris, tāds nākamā gada marts.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Latvija neprot paņemt Eiropas naudu

Latvija šobrīd no starptautiskajiem aizdevējiem ir aizņēmusies 4,1 miljardu eiro. Lai gan visa šī nauda netiek izmantota, tomēr pēc vasaras sākumā notikušās pārskata misijas veiksmīgām beigām Latvija šajās dienās no aizdevējiem pieprasījusi vēl 200 miljonus eiro. Un par to būs jāmaksā procenti. Tajā pašā laikā Latvija nesteidzas izmantot ES fondu līdzekļus — naudu, kas nebūs jāatdod un par kuru nav jāmaksā procenti. Šogad Latvijai pieejami 380 miljoni latu, no kuriem pašlaik apgūti vien 40%. Lai uzņēmējdarbības attīstībai šajā gadā paredzētā, bet neizmantotā nauda nepazustu, to tuvāko nedēļu laikā paredzēts pārdalīt par labu bezdarbnieku atbalsta programmām, kur šobrīd resursi tiek izmantoti aktīvāk, nekā iepriekš cerēts. Ja nauda netiks pārdalīta un izmantota, pastāv risks pazaudēt daļu Eiropas turpmāko gadu naudas. Proti, ja Latvija pilnībā neizmantos tai šogad un nākamgad no Eiropas puses atvēlēto finansējumu, Eiropas Komisija 2012. gadā varētu samazināt savu turpmāko finansējumu fondiem, savukārt raksta laikraksts "Diena".

Nākamā gada budžets jāsamazina par Ls 350-395 miljoniem

2011. gada valsts budžeta konsolidācija šobrīd prognozējama 350-395 miljonu latu apmērā. Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē informēja Finanšu ministrijas (FM) valsts sekretārs Mārtiņš Bičevskis. Ministru prezidents Valdis Dombrovskis iepriekš paziņojis, ka nākamā gada valsts budžeta konsolidācijā trešdaļu no nepieciešamā apmēra varētu nodrošināt uz nodokļu rēķina, bet divas trešdaļas budžeta konsolidācijas apmēra tiks nodrošinātas uz budžeta izdevumu samazināšanas rēķina. Viņš informēja, ka budžeta konsolidācijā ir iezīmēti trīs virzieni. Pirmais virziens ir Finanšu ministrijas izstrādātās nodokļu politikas pamatnostādnes, kas paredz nodokļu slogu pakāpeniski pārnest no darbaspēka uz patēriņu un ipašumu. Otrs virziens ir Labklājības ministrijas priekšlikumi sociālā budžeta ilgtspējas nodrošināšanai, kur papildus ir jāaizņem par iemaksām otrajā pensiju līmenī — to saglabāšana pašreizējā līmenī vai pat samazināšana. Trešais virziens ir finiša taisnē esošā valsts funkciju izvērtēšana. Latvijas šā gada budžetā deficīts paredzēts zem 8,5% no iekšzemes kopprodukta. Valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi iecerēti 3,862 miljardi latu, kas ir par 160,2 miljoniem latu jeb 4% mazāk nekā 2009. gadā, savukārt valsts konsolidētā budžeta izdevumi plānoti 4,386 miljardi latu, kas ir par 300,8 miljoniem latu jeb 6,4% mazāk nekā 2009. gadā.

Sūdzību Eiropas ombudam par veselības aprūpi Latvijā parakstījuši 54 000 iedzīvotāji

Parakstu vākšana sūdzības nosūtīšanai Eiropas ombudam par situāciju veselības aprūpes jomā Latvijā noslēgusies, un Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības (LVSADA) līdz šim apkopotie dati liecina, ka parakstījušies vairāk nekā 54 000 iedzīvotāji. Sūdzībā par Eiropas Komisijas rīcību, pasliktinot veselības apstākļus Latvijā iedzīvotājiem, LVSADA pamatojas uz Eiropas Savienības (ES) Pamattiesību hartas 35. pantu, kas cita starpā paredz, ka visiem ES politikas dokumentiem un aktivitātēm ir jānodrošina augsts līmenis cilvēku veselības aizsardzībā. Parakstīt sūdzību varēja 82 parakstu vākšanas punktus visos Latvijas reģionos, lai ikvienam Latvijā iedzīvotājam būtu iespēja parakstīties un aizstāvēt tiesības uz pieejamu un kvalitatīvu veselības aprūpi. Kā ziņots, 29. septembrī Eiropas Rīcības dienā LVSADA pie Eiropas Komisijas pārstāvēniecības Latvijā teiks "ceļa vārdus" un ar kunjerpastu Eiropas ombudam nosūtīs arodbiedrības savāktos parakstus un sūdzību. Šajā dienā mediku arodbiedrība pievienosies arī Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai (LBA) Eiropas Rīcības dienas akcijā Latvijā. Savukārt Latvijā akcijas laiks tiks saskaņots ar galveno Eiropas protesta akciju, kura pēc Latvijas laika plkst. 13 notiks Briselē.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (zurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikraksta publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Labsirdība ir līdzjūtīga kļūdu izpratne, kuras visbiežāk paši kādreiz esam pieļāvuši.

U.Švebels

Vairāk kā 100 miljoni latu Eiropas naudas infrastruktūrai

Saeimas priekšvēlēšanu gaisotnē vai kā citādi, bet Satiksmes ministrija negaidīti paziņojusi, ka steidzīgi slēgs līgumus par 111,6 miljonu latu piesaisti no Eiropas Savienības fondiem.

Kā informē Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Elīna Balgalve, ministrija slēgs līgumus ar finansējuma saņēmējiem par Eiropas Savienības fondu finansēto projektu īstenošanu — vēl šogad plānots noslēgt līgumus par minētās summas piesaisti sešās darbības aktivitātēs. Tā lēmusi valdība, pagājušotrdien, 14. septembrī, atbalstot Satiksmes ministrijas izstrādāto informatīvo ziņojumu «Par 2010. gadā nepieciešamo finansējumu Satiksmes ministrijas pārziņā esošo Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda aktivitāšu īstenošanai, kurās finansējuma saņēmējs veic maksājumus no saviem līdzekļiem pirms atmaksas saņemšanas no Eiropas Komisijas».

Sešas aktivitātes

Kā minēts, naudas piesaiste notiks sešās aktivitātēs. «Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās» ietvaros tiks slēgti līgumi par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu atlašes otrajā kārtā apstiprinātajiem projektiem, kas kopumā nepārsniedz 30,05 miljonus latu, kā arī normatīvajos aktos noteikto valsts budžeta dotācijas pašvaldībām apmēru. Saskaņā ar 19 apstiprināto projektu iesniegumos sniegto informāciju, projektu īstenošanai šogad no valsts budžeta provizorisks vēl būs nepieciešami 2,43 miljoni latu, tajā skaitā dotācija pašvaldībām tiek lēsta 70,17 tūkstošu latu apmērā. Šī ir vienīgā aktivitāte, kuras īstenošanai nepieciešams finansējums šogad, jo pārējās aktivitātēs projekti tiks uzsākti gada beigās vai nākamā gada sākumā.

Šobrīd notiek apakšaktivitātes «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas» otrajā atlašes kārtā saņemto 118 projektu iesniegumu vērtēšana. Pieejamais ERAF līdzfinansējums otrajā atlašes kārtā ir 6,61 miljons latu.

Apakšaktivitātē «Satiksmes drošības uzlabojumi Rīgā» projektu iesniegumu atlaše vēl nav izsludināta, taču to plānots darīt šogad. Tai pieejamais ERAF finansējums ir 8,23 miljoni latu. Satiksmes ministrija informē, ka tuvākajā laikā tiks izsludināta projektu iesniegumu atlaše aktivitātei «Publiskais tran-

sports ārpus Rīgas». Tās ietvaros varēs iesniegt ārpus Rīgas īstenojamus projektus, kas paredzēs jaunu tramvaju līniju izveidi un esošo rekonstrukciju, kā arī ritošā sastāva atjaunošanu. Šim mērķim no ERAF līdzekļiem būs pieejami 14,06 miljoni latu. Aktivitātes «TEN-T dzelzceļa posmu rekonstrukcija un attīstība (Austrumu — Rietumu dzelzceļa koridora infrastruktūras attīstība un Rail Baltica)» otrajā projektu iesniegumu atlasē kārtā tika apstiprināti trīs projektu iesniegumi. Kopējais otrajā kārtā pieejamais finansējums no Kohēzijas fonda ir ievērojami lielāks — 45,64 miljoni latu. Par aktivitātei «Pilsētu infrastruktūras uzlabojumi saistīti ar TEN-T» atlikušo Kohēzijas fonda finansējumu — 7,03 miljoniem latu — plānots veikt otro projektu iesniegumu atlasī.

Preiļiešiem liela konkurence

Pie Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma apakšaktivitātē «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas» cer tikt Preiļu novads. Tiesa, konkurence ir visai liela, kā jau minēts, ministrijā saņemti 118 projektu iesniegumi. Preiļu novada domes attīstības plānošanas daļas vadītājs Zigmārs Erts informē, ka pašvaldība iesniegusi divus projektus. Viens no tiem — «Gājēju ietves izbūve no Brīvības ielas Preiļos līdz pagasta centra administratīvajai ēkai Līčos», kam tehniskais projekts sagatavots jau sen, 2007. gadā. Preiļu un Līču iedzīvotāji, kā arī pašvaldība šo projektu uzskata par prioritāti. Funkcionāli abas apdzīvotas vietas ir cieši saistītas, pašlaik iedzīvotājiem no pilsētas un ciemata uz lielveikalu, iestādēm, skolām jāpārvietojas pa šosejas malu, kas diennakts tumšajā laikā ir bīstami. Līčos tiek būvēts arī krīzes centrs. Z.Erts uzsver, ka nākotnē arī satiksmes intensitāte uz ceļa palielināsies.

Otrs apakšaktivitātes atbalstam iesniegtais projekts ir «Autostāvvietas izbūve laukumā pie Preiļu kinoteātra». Šobrīd ir problēmas ar autotransporta novietojumu gan pie novada domes administratīvās ēkas, gan pie Preiļu poliklinikas.

Līvāniešiem vairāk cerību

Līvānu novada dome Eiropas Savienības fondu naudai tikusi tuvāk. Kā informē investīciju un projektu nodaļas projektu vadītāja Baiba Stalidzāne, pašvaldība jau saņēmusi ziņu, ka ap-

stiprināts iesniegtais projekts «Līvānu pilsētas Rīgas tranzītielas posmu sakārtošana», kas bija iesniegts aktivitātē «Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās» Eiropas Reģionālās attīstības fonda naudas saņemšanai. Saskaņošanai elektroniski saņemts arī līguma projekts. Speciāliste skaidro, ka Rīgas ielā (iebraucot Līvānos no Jekabpils puses) vēsturiski izveidojusies situācija, ka nav gājēju ietvju. Tas nozīmē, ka gājēji ir spiesti pārvietoties vai nu pa iemītām taciņām, kas lietainā laikā ir dubļainas, vai arī pa tranzītielas brauktuves nomali, kas ir ļoti bīstami. Projekts paredz ietvju izbūvi, tā plānotās attiecināmās izmaksas pārsniedz 1 790 000 latu. Projekta īstenošanai atvēlētais laiks — līdz 2013. gada 31. decembrim.

Pašvaldība cer, ka tiks atbalstīts vēl kāds projekts, kas iesniegts apakšaktivitātē «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas», — «Līvānu pilsētas ielu satiksmes drošības uzlabošana». Projekta atbalsta gadījumā tā kopējās attiecināmās izmaksas pārsniedz 823 000 latu. Par šiem līdzekļiem tiks rekonstruēti četrus pilsētas ielu septiņi posmi.

Aglonieši gaida atbildi

Pēc iespējas ātrāk gribētu zināt, kādu atbildi saņemsim — apstiprinošu vai noliedzošu, teic Aglonas novada domes attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja Ineta Valaine. Viņa informē, ka pašvaldība Satiksmes ministrijā Eiropas fondu atbalsta līdzekļu saņemšanai apakšaktivitātē «Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas» iesniegusi projekta pieteikumu un ziņojumu Jaunaglonā. Tur paredzēta loceliņa, gājēju ietves izbūve, satiksmes drošības uzlabojumi, ceļa zīmju uzstādīšana, autobusu pieturvietas izbūve. Projekts ministrijā jau vienreiz bijis iesniegts un noraidīts, taču šoreiz pašvaldība sagatavojusi arī tehnisko projektu un saņēmusi Ceļu satiksmes drošības direkcijas veiktā audita atzinumu. Kopējās izmaksas nav lielas — līdz 150 000 latu.

Nodaļas vadītāja ir pārliecināta, ka pašvaldība iecerēto realizēs. Lai gan Satiksmes ministrijā ir grūti izsisties cauri, projekts ir ļoti nepieciešams Jaunaglonas iedzīvotājiem. Ja nepaveiksies šeit, meklēsim citas iespējas, varbūt iesniegsim šo projektu kādā pārrobežu sadarbības programmā, teic plānotāja.

Sagatavoja L.Kirillova

Nekustamo īpašumu nosaukumus varēs saglabāt arī turpmāk

Valsts zemes dienests (VZD) informē, ka pašvaldību un iedzīvotāju satraukumam par to, ka īpašumiem tiek atņemti vēsturiskie nosaukumi nav pamata. Ministru kabineta noteikumi, kas paredz, ka māju nosaukumi drīkstēs būt tikai individuālajām sētām ārpus ciematiem, bet pilsētu un ciemu teritorijās visām mājām ir jāpiešķir numurs, kas piesaistīts ielas nosaukumam, nenosaka, ka tiek atņemti īpašumu nosaukumi. Tāpat ēku īpašniekiem nav jāsteidz izmaiņas adresē reģistrēt Zemesgrāmatā, informē Valsts zemes dienests un Tieslietu ministrijas Administratīvais departaments.

Šobrīd spēkā esošie Adresācijas sistēmas noteikumi nosaka, ka pilsētu un ciemu teritoriju daļās, kur ir ielas, apbūvei paredzētajai zemes vienībai vai ēkai piešķir numuru ar piesaisti ielas nosaukumam. Pilsētu un ciemu teritoriju daļās, kur nav ielu, līdz ielu izveidei apbūvei

paredzētajai zemes vienībai vai ēkai saglabā vai piešķir nosaukumu.

Adresi piešķir īpašumā ietilpstošajam adresācijas objektam — ēkai vai apbūvei paredzētai zemes vienībai. Jau šobrīd daudziem īpašumiem ir piešķirti to vēsturiskie nosaukumi, bet šo īpašumu sastāvā esošajiem adresācijas objektiem katram sava adrese. Vienā īpašumā var ietilpt vairākas ēkas ar pilnīgi atšķirīgu funkcionalitāti, piemēram, dzīvojamā ēka, izglītības iestāde, tirdzniecības ēka u.tml. Pat ja šīs ēkas atrodas uz vienas zemes vienības un pieder vienam īpašniekam, katrai no tām būs sava adrese.

Normatīvie akti šobrīd neparedz obligātu īpašuma tiesības apliecināšanu dokumentu maiņu gadījumos, kad tiek mainīta adrese. Tādējādi līdz adreses maiņai izdotie dokumenti (piemēram, zemesgrāmatu apliecības), kuros ir fiksēta iepriekšējā adrese, joprojām ir spēkā esoši un to maiņa veicama tikai tad, ja to vēlas pats dokumenta turētājs.

Novada skolēni piedalās Latvijas Nacionālajā lasišanas kongresā

Līvānu 1. un 2. vidusskolas, Jaunsilavu, Jersikas un Rožupes pamatskolu skolēni, kopskaitā 24 bērni, piedalījās Latvijas Nacionālajā lasišanas kongresā bērniem, ko organizēja Apgāds Zvaigzne ABC.

Kongress bija organizēts ar mērķi veicināt bērnu lasīšanu, godināt latviešu bērnu literatūras autorus un pievērst sabiedrības uzmanību problēmām, kas saistītas ar bērnu literatūras pieejamību. Novada skolēnu piedalīšanos kongresā organizēja izglītības pārvalde, skolu bibliotekāru metodiskā apvienība, finansiāli atbalstīja novada dome, stāstīja Silvija Siliņa, Līvānu novada skolu bibliotekāru

metodiskās apvienības vadītāja.

Kongresu atklāja Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja Vija Kilboka ar savu palīgu Sprīdīti. Tika sveikti Latvijas bērnu grāmatu autori un arī mākslinieki, kas zīmē ilustrācijas bērnu grāmatām. Skolēniem bija iespēja tikties ar rakstniekiem un saņemt autogrāfus.

Kongresa aizraujošākā daļa bija burvju mākslinieka Daces un Enriko Pecolli priekšnesumi «Brīnumi Margaritas Stārstes pasaku valstībā». Uz skatuves tika aicināti arī skolēni — kongresa dalībnieki. Viņi piedzīvoja neparastas pārvērtības Dižmežā, drsomīgi stājās pretī briesmīgam Zalktim Ūdensrožu līcī. Arī bērnu grāmatu autori piedzīvoja brīnumus iluzionistu sabiedrībā. Vislielāko bērnu sajūsmu izpel-

nijas triki ar ziepju burbuļiem, kas bija tik milzīgi, ka spēja ietvert cilvēku, kā arī daudzi mazi, kas piepildīja visu Nacionālo teātri kā neparasts salūts.

Kongresa laikā seši Līvānu novada skolēni piedalījās daiļlasīšanas konkursā. Diplomus ieguva Līvānu 2. vidusskolas skolēns Nikita Sovetovs.

Vienu radošo darbnīcu skolēniem vadīja māksliniece Agija Staka, kas ilustrējusi vairākas bērnu grāmatas, arī nupat iznākušo J. Raiņa grāmatu «Dzejoļi bērniem». Šī grāmata sakarā ar Raiņa 145. dzimšanas dienu bija kongresa galvenā varone. Tā tika dāvināta kā balva gan daiļlasītājiem, gan tiem, kas pareizi atbildēja uz Sprīdiša jautājumiem, gan rakstniekiem, kas piedalījās kongresā.

Kongresa laikā bija iespēja noskatīties arī Nacionālā teātra izrādi «Par mamām». Tā kā vienlaicīgi notika gan daiļlasītāju kongress, gan tikšanās ar rakstniekiem un radošās darbnīcas, kā arī ekskursija pa Nacionālo teātri, tad izrādi noskatījās tikai daži Līvānu novada skolēni. Tā bija tik brīnišķīga, ka ir vērts plānot skolās braucienus uz šo izrādi kādu citu reizi.

Visiem kongresa dalībniekiem bija iespēja iegādāties Apgāda Zvaigzne ABC izdotās grāmatas bērniem un pusaudžiem par pusi no cenas, kas ir veikālos. Tas arī bija šīs dienas ieguvums, jo iegādāties jaunās, aizraujošās grāmatas ne vienmēr var skolēnu vecāki un arī bibliotēkas, atzina Silvija Siliņa.

Līvānieši šķēršļu joslā visātrākie

● Dubnas pārvarēšana ar laivu bija viens no šķēršļu joslas uzdevumiem, kuru vajadzēja veikt komandai darbojoties vienoti un saskaņoti.

Rožupes pamatskolas organizētajās atklātajās kausa izcīņas sacensībās militarizētās šķēršļu joslas pārvarēšanā par uzvarētāju kļuva Līvānu 1. vidusskolas pirmā komanda. Otro vietu ieguva Rožupes pamatskolas pirmā komanda, trešo — rožupiešu otrā komanda.

Pavisam uz sacensībām ieradās 13 komandas. Galvenokārt bija pārstāvētas Līvānu novada skolas. Rožupiešu tuvākie kaimiņi — Vārkavas novada Vanagu pamatskolas skolēni piedalījās ar divām komandām, vienai no tām izdevās iegūt ceturto vietu. Salas pamatskolas skolēni veiksmīgi pārstāvēja Preiļu novadu un mājup devās ar piekto vietu. Sacensībās nācās pārvarēt «purvu ar

ciņiem», šķērsot upi ar laivu, iet pa kustīgu balķi, veikt «Taržāna lēcienus», list rāpus un tikt galā ar citiem, kopskaitā 12, šķēršļiem. Vajadzēja demonstrēt arī zināšanas par ieročiem, šaut ar pneimatiskajām šautenēm.

Militarizētā šķēršļu josla Rožupes pamatskolas teritorijā ar plašām Latgales reģiona jaunsgaru un skolu komandu sacensībām tika atklāta pirms gada. Joslas sagatavošanā piesaistīti projektu līdzekļi, palīdzēja arī vietējā sabiedrība, pagasta un novada pašvaldības. Gada laikā situācija mainījies, jaunsardzes kustība Latvijā sakarā ar strauju finansējuma samazināšanu apstākļi, tāpēc šogad sacensības notika tikai vietējā mērogā. Rožupes pamatskolas direktore Gunta Jaudzema atzina, ka arī kopumā

par sacensību norisi uz brīvprātīgiem principiem rūpējās zemesardzes un jaunsardzes darba lietpratējs Jānis Grandāns kopā ar Līvānu novada domes sporta darba organizatoru Māriti Vilcāni. Jānis Grandāns sagatavoja trasi sacensībām, sagādāja laivas, bija galvenais tiesnesis. Žēl, ka jaunsardzes darbosnās ir apstājies, jo aizvadītajos gados tai bija plaša piekrišana, zēni, un arī meitenes, labprāt piedalījās jaunsgaru nodarbībās, sacensībās, pārgājienos un nometnēs, kas lielākoties notika brīvā dabā, svaigā gaisā, dabiskos apstākļos, teica direktore.

Militarizētās šķēršļu joslas pārvarēšanas sacensības atbalstīja Līvānu novada dome, kas uzvarētājiem bija sarūpējusi arī kausu.

Turpinās Līvānu mākslas skolas un mūzikas skolu reorganizācija

Līvānu novada dome saskaņojusi ar LR Kultūras ministriju un LR Izglītības un zinātnes ministriju Līvānu mākslas skolas un Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolas reorganizāciju.

Šī gada 1. jūlijā Līvānu novada dome abām ministrijām nosūtīja vēstules ar lūgumu saskaņot Līvānu mākslas skolas un Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolas reorganizāciju, tās apvienojot un izveidojot vienu profesionālās ievirzes izglītības iestādi. Kā «Novadnieku» informēja Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, jau 6. augustā dome saņēma atbildi no Izglītības un zinātnes ministrijas. Vēstulē teikts: «Saskaņā ar Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 1. punktu Izglītības un zinātnes ministrija saskaņo Līvānu mākslas skolas un Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas skolas reorganizāciju». Vēstule ar līdzīgu tekstu no Kultūras ministrijas saņemta 6. septembrī.

«Novadnieks» jau informēja par Līvānu novada domes lēmumu, kas pieņemts šī gada 17. jūnijā attiecībā uz abu skolu reorganizāciju. Process turpinās, atklāja Andris Vaivods, stāstot, ka pašlaik tiek izstrādāta abu reorganizēto, kas šai gadījumā nozīmē apvienoto, skolu darba struktūra un ka oktobrī jaunizveidotā struk-

tūra tiks izskatīta novada domes sēdē. Notikusi atkārtota tikšanās ar mākslas skolas pedagogiem, un tikšanās rezultātā vēl stingrāk nostiprinājies pārliecība par skolas reorganizācijas nepieciešamību. Ar skolu reorganizācijas jautājumiem strādā gan deputātu komisija, gan arī Līvānu novada izglītības pārvalde. Līdz 2011. gada 1. janvārim reorganizācijas procesam jābūt pabeigtam, sacīja domes priekšsēdētājs.

Līvānu novada dome saņēmusi arī vēstuli no sabiedriskas organizācijas — Latvijas Nacionālās skolotāju savienības (šāda vēstule pienākusi arī «Novadnieka» redakcijā) par mākslas skolu reorganizāciju Līvānos. Minētā organizācija paudusi kategorisku iebildumu pret jebkādu skolu likvidāciju vai reorganizāciju mācību gada vidū un aicina atlikt situācijas izpēti par mākslas izglītību Līvānu novadā līdz 2011. gada 31. janvārim, kā arī izteikt vairākus citus priekšlikumus. Šajā sakarībā Andris Vaivods informēja, ka tiks sagatavota atbildes vēstule. «Taču es nevaru saprast cilvēka, izglītības jomā augsti kvalificēta speciālista, kurš par rakststijās vēstuli, rīcību, jo viņš nav iepazinies ar pretējās puses, šajā gadījumā — pašvaldības — viedokli, un nav iedziļinājies lietas būtībā,» uzsvēra Andris Vaivods.

Iesniegs projektu "Līvānu novada pašvaldības Rožupes, Jersikas un Jaunsilavas pamatskolas ēku energoefektivitātes paaugstināšana"

Lai realizētu pamatskolu siltināšanas ieceri, samazinot apkures izmaksas un veicinot videi draudzīgāku apkures sistēmu ieviešanu, plānošanas un attīstības daļa sagatavojusi jaunu projekta pieteikumu.

Deputāti domes sēdē atbalstīja projekta "Līvānu novada pašvaldības Rožupes, Jersikas un Jaunsilavas pamatskolu ēku energoefektivitātes paaugstināšana" pieteikuma iesniegšanu LR Vides ministrijas pārraudzībā esošā Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklātajā konkursā "Kompleksi risinājumi siltumnicefekta gāzu emisiju samazināšanai pašvaldību ēkās".

Projekta apstiprināšanas gadījumā Līvānu novada domes 2011. gada budžetā kopā tiks rezervēti 469 200,00 LVL apmērā projekta priekšfinansējuma nodrošināšanai, t.sk. Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējums 85% jeb 398 820,00 LVL, Līvānu novada pašvaldības līdzfinansējums 15% jeb 70 380,00 LVL.

Izveidota komisija valsts budžeta mērķdotācijas sadalei novada izglītības iestādēm

Līvānu novada dome ārkārtas sēdē apstiprināja komisiju valsts budžeta mērķdotācijas sadalei Līvānu novada izglītības iestādēm. Tās sastāvā darbosies Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece, novada izglītības pārvaldes vadītāja Aija Usāne, novada domes deputāte, Līvānu 2.

vidusskolas direktore Klavdija Daukste, novada domes deputāts, Sutru pamatskolas direktors Māris Grigālis, novada domes deputāte Ināra Kalvāne, novada domes ekonomiste Inģūna Liepiņa.

Komisija izveidota valsts budžeta mērķdotāciju sadalei nova-

da izglītības iestādēm to pedagogu darba apmaksai, kas nodarbināti bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā un vispārējās pamatizglītības un vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai.

Atklāta Taipejas misijas Latvijā foto izstāde “Skaistā Taivāna”

Līdz 10. oktobrim Preiļu kultūras nama izstāžu zālē ir apskatāma Taipejas misijas Latvijā fotoizstāde “Skaistā Taivāna”, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

16. septembrī notika izstādes atklāšana, kurā piedalījās Taipejas misijas Latvijā vadītājs Deivids Vangs (David Wang) un misijas pirmais sekretārs Pols Huangs (Paul Huang).

Apsveikuma vārdus sakarā ar izstādes atklāšanu teica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Savā uzrunā pašvaldības vadītājs uzsvēra jau vairākus gadus ilgstošo sadarbību un draudzību starp Preiļu novadu un Taipejas misiju. Preiļu 1. pamatskolā un Preiļu 2. vidusskolā ar Taipejas misijas atbalstu ir atvērtas datorklasas, Preiļu novada galvenajā bibliotēkā ir bijusi izstāde par Taivānu, ar iepriekšējo misijas vadītāju tika iesāktas sarunas par konkrētu sadarbību tūrisma jomā.

Preiļu novada viesus ar izstādes atklāšanu sveica Preiļu novada galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece Ilona Skorodihina, dāvinot misijas vadītājam suveniru no bibliotēkas.

Preiļu fotomākslinieks un uzņēmējs Igors Plīčs ar gandarījumu atzina, ka Preiļos atkal ir skatāma foto māksla, par ko ir īpašs prieks, jo izstāde kārtējo reizi apliecina fotogrāfijas nozīmi mūsu dzīvē. Šoreiz tā gan nav vietēja – Latvijas – mākslinieku izstāde, bet tālās

● Taipejas misijas Latvijā vadītājs Deivids Vangs savā uzrunā, atklājot izstādi, izteica cerību, ka Preiļi varētu kļūt par sadarbības partneri kādai no Taivānas pilsētām izglītības, kultūras un tūrisma jomā.

Taivānas dzīves ritmi.

Taipejas misijas vadītājs savā uzrunā teica paldies visiem, kuri palīdzēja izstādei nonākt Preiļos, jo mūsu pilsēta ir viena no nedaudzajām Latvijā, kur tiek izstādītas Taivānas mākslinieku fotogrāfijas. Mākslas darbi jau pabijuši Lietuvā un Igaunijā, dažās Latvijas pilsētās un tagad nonākuši Preiļos.

Deivids Vangs atzinīgi novērtēja Preiļu pilsētas sakoptību un tīrību, kā arī ilggadīgo draudzību ar Preiļiem un ar sajūsmu atce-

rējās Preiļu pilsētas 80. dzimšanas dienas pasākumus, kurus viņš apmeklēja kopā ar kundzi. Taivānas pilsētām ir dažas sadraudzības pilsētas arī Latvijā, un misijas vadītājs izteica cerību, ka arī Preiļi varētu sākt sadarbību izglītības, kultūras vai tūrisma jomā ar kādu no Taivānas pilsētām. Tas būtu liels ieguldījums tautu draudzībai nākotnē.

Misijas vadītājs iepazīstināja klātesošos ar foto izstādes tēmām, kas kopumā aptver četru foto māks-

linieku veikumu, kurš tapis daudz gadu garumā, apceļojot Taivānu un tai piederošās salīnas, un kura mērķis ir iemūžināt fotogrāfijās Taivānas dabas skaistumu un brīnišķīgo tradicionālās kultūras mantojumu. Izstādi tematiski var iedalīt četrās daļās. Viena no tām – mijiedarbība – cilvēces un dabas mijiedarbības ritmi, kuros foto mākslinieks Chen Chih-hsiung izvirza priekšplānā dabu kā mainīgu skatuvi, kur uz laika un telpas mijiedarbības fona risinās

cilvēciskā drāma. Šis fotogrāfs piedāvā aplūkot liriskus Taivānas dabas skatus – debeszilus ezerus, kobaltzilu jūru, mežainas kalnu ainavas, nefritzaļus laukus – gada laiku ritējumā.

Foto mākslinieks Liu Chen-hsiang sniedz ieskatu Taivānas deju mākslas un tradicionālā teātra daudzveidībā un vitalitātē. Šis foto mākslinieks jau ilgu laiku tiek uzskatīts par Taivānas tradicionālās dejas mākslas un drāmas uzvedumu galveno foto hroniku veidotāju. Viņš tiek apbrīnots par spēju notvert fotogrāfijā dejas un aktierspēles dvēseli.

Trešā tēma parāda tautas paražas, saplūstot dievišķajam un pasaulīgajam. Foto mākslinieks Huang Ting-sheng attēlo Taivānas ikdienas dzīves ainiņas, tiešā vai netiešā veidā atklājot to saikni ar garīgo dimensiju. Pateicoties etniskai daudzveidībai, Taivāna ir kļuvusi kaut kas līdzīgs reliģiskam panteonam, kurā cits citam blakus dzīvo cilvēki, kas piekopj visdažādākās reliģiskās tradīcijas, tic dažādiem gariem un dievībām, svin visdažādākos reliģiskos svētkus.

Ceturta izstādes tēma atklāj Taivānas dabas skatus no putna lidojuma. Foto mākslinieks Chi Po-lin portretējis Taivānas kalnu un krasta līnijas, kā arī ūdens ceļu grandiozumu no putna lidojuma burtiskā nozīmē. Fotogrāfs vēlas parādīt pārejai pasaulei tādu Taivānu, kādu ir redzējis tikai retais. Viņš vismaz 1000 stundas no pēdējās desmitgades savā dzīvē ir pavadījis, lidinoties debesīs gan fiziskā, gan garīgā nozīmē.

Pelēčos noslēgusies divu ielu rekonstrukcija

Nesen Pelēčos nodots ekspluatācijā rekonstruētais Liepu ielas posms un autoceļa Arendole – Pelēči posms, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Vaivods. Rekonstrukcija notika projekta “Pelēču ciema Liepu ielas posma un autoceļa “Arendole – Pelēči” posma rekonstrukcija” ietvaros, kura realizācija saņēma Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstības (ELFLA) atbalstu. Pelēčos šis bija jau otrais Lauku attīstības programmas 2007. – 2013. gadam pasākuma “Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” ietvaros realizētais projekts. Pirmā projekta ietvaros tika rekonstruēts un noasfaltēts Liepu ielas posms un Skolas iela.

Liepu ielas posma un autoceļa Arendole – Pelēči posma rekonstrukcijas ietvaros šajos posmos tika atjaunotas ceļu caurtekas un nobrauktuves, tika sagatavota ceļa pamatne un uzklāts jauns asfaltbetona segums. Būvdarbus veica SIA “Ošukalns”. Jau no jūlija beigām Pelēču iedzīvotāji varēja izmantot jaunā asfaltbetona seguma priekšrocības, tomēr sakarā ar augsta vētras radītajiem bojājumiem un dažu nelielu nepilnību novēršanu objekta oficiālā nodošana aizkavējās.

Rekonstrukcijas izmaksas — Ls 95 419,26, no kurām ELFLA finansējums — Ls 39942,79, valsts budžeta

● Ielu rekonstrukcijas projekti tika uzsākti vēl laikā, kad Pelēču pagasts bija atsevišķa administratīvā vienība. Tos turpināja Preiļu novada dome.

līdzekļi — Ls 13314,26, bet atlikusi summa ir pašvaldības līdzfinansējums.

Pelēču ciema autoceļu sakārtošana ir bijusi viena no Pelēču pašvaldības prioritātēm, kuru tagad veiksmīgi turpina

arī Preiļu novada dome, un tam apliecinājums ir tas, ka šobrīd Pelēču ciematā jau gandrīz visas ielas, izņemot Jaunatnes ielu, ir asfaltētas.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Iesniedz projektu divu ēku energoefektivitātes paaugstināšanai

Ši gada septembra sākumā Preiļu novada dome Vides ministrijā atklātā konkursa “Kompleksi risinājumi siltumniecefekta gāzu emisiju samazināšanai pašvaldību ēkās” ietvaros iesniedza projektu pieteikumu “Preiļu novada izglītības iestāžu renovācija atbilstoši augstām energoefektivitātes prasībām”, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Vaivods.

Projekta mērķis ir oglekļa dioksīda emisiju samazināšana, samazinot siltumenerģijas patēriņu Preiļu Mūzikas un mākslas skolas un Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes “Pasaciņa” ēkās, pielietojot augstus energoefektivitātes standartus un videi draudzīgus materiālus. Lai samazinātu ēku siltumenerģijas patēriņu un līdz ar to arī CO₂ emisijas, projekta ietvaros katrā no šīm ēkām paredzēts veikt vairākus energoefektivitātes pasākumus: ēku ārējo siltināšanu; āra durvju nomainīšanu; bēniņu pārsegumu siltināšanu; pirmā stāva grīdas un pagraba pārseguma siltināšanu; ieejas mezglu rekonstrukcija; apkures sistēmu renovācija.

Projekta realizācijas rezultātā tiks paaugstināta šo ēku energoefektivitāte, kas samazinātu kopējo resursu patēriņu, kā arī tiks pagarināts šo ēku mūžs un uzlabots vizuālais izskats. Projekta kopējā summa (attiecināmās izmaksas) — Ls 522 505,23, tajā skaitā Klimatu pārmaiņu finanšu instrumenta finansējums 85% un pašvaldības līdzfinansējums 15%.

Projekta pieteikuma izvērtēšana Vides ministrijā varētu ilgt trīs mēnešus. Ja projekts tiks atbalstīts, tad tā realizācija notiks jau nākamgad.

AGLONAS NOVADĀ

Miķeļdienas tirgū balsos par oriģinālāko recepti

Lauku labumi, rudens ražas veltes — dārzeņi, augļi, medus —, amatnieku darinājumi, mājražotāju produkcija, pašražoto ogu vīnu degustācija, dekoratīvo stādu un pat trušu tirdzniecība — tik plašs solās būt Miķeļdienas tirgus, kas 26. septembrī pulksten 14.00 gaidīs pirkēt un pārdot gribētājus pie Aglonas kultūras nama.

Kā informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, būšot arī Saimes galds ar novada darba kolektīvu rudens ražojumu degustāciju. Kur gardas lietas, tur arī konkurss. Apmeklētājiem būs iespēja nobalsot par oriģinālāko recepti.

Paredzēts, ka darbosies arī amatnieku radošās darbnīcas. Lieliem un maziem būs iespēja iemācīties daudz ko jaunu, piemēram, veidot kļavu lapu rožu pušķiņus, pirts paliktņus, ko nomest uz lāvas, un salvetes. Interesentiem jāņem līdz 100 kļavu lapas un šķēres. Aglonieši rādīs arī tapošanu uz grābekļiem, adīšanas un tamborēšanas smalkumus (lidzi jāņem sava dzija). Tāpat varēs trenēties konfekšu figūriņu, šifona puķu veidošanā, kā arī dažādu lietu pišanā no klūgām.

Lauku māju «Upenīte» saimnieki sola plašu bioloģiskās produkcijas piedāvājumu — upenes un sieru, kā arī rūgušpiena pankūku cepšanas šovu. Par jautrību gādāšot omulīga Čigāniete.

Miķeļdienas tirgus notiks jebkuros laika apstākļos, teic Z.Ločmele. Ja līs, tad aktivitātes risināsies kultūras namā. Agloniešiem šajā ziņā jau ir pieredze, jo Jāņu dienas tirgošanās lietainā laika dēļ šovasar arī bija jāpārceļ uz telpām.

Uzņēmējdarbības atbalsta centrs aicina uzņēmējus izglītoties

Novada uzņēmējdarbības atbalsta centrs, kas izveidots šī gada pavasarī, par vienu no svarīgākajiem uzdevumiem uzskata lauku uzņēmēju izglītošanu. Īpaši aktuāli tas ir mazo un vidējo uzņēmumu īpašniekiem, kurus aktīvi piedalīties dažādās programmās un gatavot iesniegšanai projektus bieži vien attur zināšanu trūkums.

Kā informē centra vadītāja Ināra Gražule, ceturtdien, 23. septembrī, novada uzņēmēji tiek aicināti uz semināru «Eiropas Savienības finansētās programmas maziem un vidējiem uzņēmumiem». Semināra sākums paredzēts pulksten 10.00 Aglonas kultūras nama zālē.

Ar uzņēmējiem tiksies valsts

Lauku tīkla un biedrības «Preiļu rajona partnerība» darbinieki. Semināra ievadā uzstāsies Latvijas Lauku konsultāciju centrā Latgales reģiona valsts Lauku tīkla speciāliste Terēze Brazeviča, kura iepazīstinās ar Lauku tīkla reģionā īstenotajiem un piedāvātajiem pasākumiem mazo un vidējo uzņēmumu atbalstīšanā. Saruna tāpat skars Lauku atbalsta dienesta īstenoto programmu «Lauku saimniecību modernizācija», kā arī pēdējā laika jauninājumu — kredītu fondu.

Biedrības «Preiļu rajona partnerība» administratīvā vadītāja Valija Vaivode stāstīs par LEADER ass pasākumiem Preiļu rajona partnerības darbības teritorijā, iepazīstinās ar vietējās rīcības grupas darbības stratēģiju 2009.-2013. gadam, rīcības plānu un vērtēšanas kritērijiem. Tāpat uzņēmēji saņems skaidrojumu

par LEADER ass pasākumu atbalsta iespējām un nosacījumiem nevalstisko organizāciju sektoram, pašvaldībām un komersantiem. V.Vaivode analizēs arī raksturīgākās kļūdas līdzšinējos projektos iesniegumos.

Savukārt biedrības «Preiļu rajona partnerība» finanšu vadītāja Marija Švābe sniegs detalizētu informāciju par LEADER projektu iesniegumu sagatavošanu, prasībām iesniegumu izstrādei saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 31. janvāra noteikumiem nr. 33, iesniedzamo dokumentu noformēšanas niansēm, kā arī prasībām projekta ieviešanas laikā un projektu grāmatvedības lietu kārtošanu.

Sīkāka informācija par semināra gaitu pieejama pie Aglonas novada uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītājas Ināras Gražules pa tālruni 29907423.

DOMES LĒMUMI

Atbalsta Preiļu slimnīcas iesniegumu un lemj par sadarbību

Aglonas novada domes deputāti izskatījuši vairākus jautājumus, kas saistīti ar SIA «Preiļu slimnīca».

Augusta nogalē pašvaldība bija saņēmusi SIA «Preiļu slimnīca» iesniegumu ar lūgumu piešķirt līdzfinansējumu. Tā kā slimnīca piedalās konkursā ar projekta pieteikumu «Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA «Preiļu slimnīca», uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un paaugstinot pakalpojumu izmaksu efektivitāti, bet Aglonas novada dome ir daļu turētājs šajā uzņēmumā, tika lūgts līdzfinansēt projektu. Pašvaldībai procentuāli pieder 4,871% uzņēmuma akciju.

Deputāti vienbalsīgi lēma atbalstīt iesniegumu un piedalīties projekta īstenošanā ar līdzfinansējumu 406,51 latu apmērā.

Sakarā ar to, kas Aglonas novada dome ir SIA «Preiļu slimnīca» kapitāldaļu turētāja, atbilstoši piederošo daļu skaitam pašvaldība slēgs sadarbības līgumu ar SIA «Preiļu slimnīca» par iegādātā datortomogrāfa apmaksu. Zināms, ka šim nolūkam šogad (līdz 31. decembrim) būs nepieciešami 794 latu, bet nākamā gada nogalē — 529 latu.

Par pašvaldības projektiem

Deputāti vienbalsīgi nolēmuši, ka nepieciešams nodrošināt līdzfinansējumu telpu remonta darbiem 2650,24 latu apjomā projektam Eiropas Sociālā fonda darbības programmā «Cilvēkresursi un nodarbi-

nātība» papildinājuma prioritātē «Sociālās iekļaušanas veicināšana» pasākuma «Sociālā iekļaušana» aktivitātēs «Darbspēju vērtēšanas sistēmas un sociālo pakalpojumu ieviešanas sistēmas pilnveidošana» apakšaktivitātē «Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos». Sagatavotais projekts — «Alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība Aglonas novadā».

Nolēmts piedalīties Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPMF) finansēto projektu atklātajā konkursā «Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai pašvaldību ēkās» ar projekta iesniegumu «Oglekļa dioksīda emisiju samazināšana Aglonas novada pašvaldības ēkās» (poliklīnikas ēka un pirts ēka). Projekta kopējās izmaksas — 126 343 latu, tajā skaitā KPMF līdzekļi 79%

apmērā jeb 88 765,44 latu, pašvaldības finansējums — 21% apmērā jeb 23 595,88 latu, bet neattiecināmās izmaksas — 13 981,68 latu apmērā. Pašvaldība finansējumu nodrošinās no budžeta un ņemot aizņēmumu Valsts kasē 2011. gadā.

Īsumā

✓ Domnieki apstiprinājuši ziedojumu konta apkalpošanas nolikumu. Konts paredzēts karaļa Mindauga pieminējamā konkursa noteikumu izpildei.

✓ Štatu saraksts no šī gada 6. septembra papildināts ar jaunu vienību «Interesu izglītības koordinators». Darbinieks strādās uz puslīkmi. Pilnas likmes atalgojums — 255 latu.

Sagatavots pēc Aglonas novada domes 2. un 6. septembrā ārkārtas sēžu materiāliem

VĀRKAVAS NOVADĀ

Vecākajai tautskolai Latgalē — 165 gadi

Pagājušās nedēļas nogalē uz 165. dzimšanas dienas svinībām tuvus un tālus viesus kopā aicināja Vārkavas pamatskola. Kā vienmēr tādās reizēs, — valdīja sirsnīgs atkalredzēšanās prieks, tiekoties bijušajiem klasesbiedriem, sastopot savus kādreizējos skolotājus, izstaigājot atmiņu takas.

Sniedzot ieskatu pagātnē, skolas direktore Skaidrite Medne stāstīja, ka Vārkavas pamatskolas vēsture ir īpaša, bet Vārkavas pagasts tiek daudz zināts kā pirmās tautskolas dzimtene Latgalē. Domājot par vienkāršās tautas izglītošanu, Vārkavas pagasta Šķilteros dzimušie brāļi Jānis un Indriķis Upenieki, 1841. gadā uzrakstīja vēstuli Vitebskas gubernatoram ar lūgumu atļaut atvērt Vārkavas pagastā skolu zemnieku bērniem. Lūgums tika noraidīts, taču nākamajā gadā

Jānis Upenieks pats devās pie gubernatora. Brauciens bija bez sekmēm, jo atļauja netika izsniegta. Vēlēšanās atvērt pagastā skolu bija tik liela, ka, neskatoties uz iepriekšējo neveiksmi pie gubernatora, Jānis ar Indriķi pie augstās amatpersonas devās atkārtoti un uz ceļiem izlūdzās vajadzīgo atļauju. Tomēr gubernators atteicās sniegt jebkādu palīdzību skolas atvēršanai. 1844. gadā brāļi Upenieki par saviem līdzekļiem uzcēla skolu Vārkavas pagasta Rengertavas ciemā (pašreizējā Sutru pagastā). Skola sāka darboties 1845. gadā.

Par pirmo skolotāju skolā strādāja Jāņa Upenieka dēls Ādams, kurš pats bija skolojies pie Vārkavas katoļu draudzes mācītāja Jerezkas. Skolotājs aktīvi uzstājies pret muižniecību, tādēļ vietējā valdība Ādamu Upenieku esot vajājusi. Tā panākusi, ka viņu padzen no skolas. Par skolotāju sāka strādāt kāds kornets no Pēterpils. 1861. gadā Ādams

Upenieks tika ievēlēts par pagasta vecāko. Viņš bija aktīvs dzimtbūšanas nīdējs, tādēļ arī zemniekus aicināja pretoties muižnieku varai, jo dzimtbūšana tika atcelta. Naidis pret muižniekiem pārvērties bruņotās sadursmēs, vienā no tām gājis bojā kāds muižnieks. Tas kalpoja par ieganstu, lai piespiestu Upenieku skolu nojaukt.

No jauna Upenieki skolu uzcēla Šķilteros, bet vēlāk tā tika pārceļta uz Lielajiem Klapariem. Ēka nodega, taču mācības turpinājās irētās telpās, kamēr 1888. gadā skolai uzcēla jaunu namu. Šī māja joprojām saglabājusies, tajā pašlaik atrodas Vārkavas tautas nams.

Pašos pirmssākumos skolu apmeklēja tikai zēni, bet vēlāk — 1901./1902. mācību gadā — skolu sākušas apmeklēt sešas meitenes. Skolā bija četras klases, kas atradās vienā telpā. Par skolotāju strādājis Grigorijs Šipulo. Ticības mācību pasniedzis Vārkavas

draudzes mācītājs K.Daugavlovičs. 20. gadsimta trīsdesmitajos gados Vārkavas četrgadīgā pamatskola pārtapa par sešgadīgo pamatskolu. Liela vēriba tika veltīta ticības mācībai. Pie skolas atradās krusts, ko 1940. gada nopostīja. Tajā pat gadā skolas direktors Zeps tika atbrīvots no sava amata, jo bija saistīts ar aizsargu organizāciju. Skolas direktora amatā stājās A. Ušpelis.

Pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados Vārkavas pamatskolā jau darbojas astoņas klases. Ar labiem vārdiem skolas absolventi piemin bijušos skolotājus Staņislavu Antānu, Helēnu Valleskalnu, Ivaru Valleskalnu, Annu Spūli, Genovefu Čeirāni, Ivanu Kleinu, Kazimiru Pauksti, Moniku Vaivodi, Lidiju Kalmi, Venerandu Broku, Solomeju Tievgalī un citus. Daži no viņiem jau staigā aizsaulēs dārzos.

1975. gadā Vārkavas pamat-

skola tika slēgta, taču vārkavieši sapņoja par savu skolu. 1989. gadā tika atklāta jaunuzbūvētā ēka, kurā darbību uzsāka bērnu darbs un sākumskola. Par direktori sāka strādāt Skaidrite Medne. Līdz ar skolas pāriešanu pagasta pakļautībā sākās tās pārveidošana par pamatskolu. 1996./1997. mācību gadā atjaunotajā skolā notika pirmais 9. klases beidzēju izlaidums.

Lai nezustu pirmo skolas dibinātāju vārds, 1995. gadā pie tautas nama tika atklāta piemiņas plāksne Indriķim un Jānim Upeniekiem.

Šajā mācību gadā skolā mācās 59 skolēni, pirmsskolas izglītības grupu apmeklē 12 skolēni, strādā 11 pedagogi. Vārkavas pamatskola īsteno pirmsskolas izglītības un vispārējās pamatizglītības programmas.

Turpinājums 12. lappusē

Par, pret, atturos

● Uz «Latvijas Avīzes» jautājumiem atbild Saeimas deputātu kandidāti*

Jautājumi

1. Vai sadarbosieties ar politiķiem un partijām, kas neatzīst Latvijas okupāciju?
2. Vai atbalstāt Latvijas vēsturi kā atsevišķu mācību priekšmetu skolās?
3. Vai atbalstāt nepilsoņu tiesības vēlēšanu pasākumos?
4. Vai balsosiet par priekšlikumiem, kas nozīmēs pensiju samazināšanu?
5. Vai Saeimā atbalstīsiet tādus priekšlikumus, kas varētu pasliktināt daudz bērnu ģimeņu finansiālo stāvokli?
6. Vai balsosiet par nodokļu palielināšanu?
7. Vai, jūsuprāt, nekustamā īpašuma nodokļa palielināšana ir labs līdzeklis budžeta palielināšanai?
8. Vai atbalstīsiet progresīvo ienākumu nodokli? (Ja «par», tad norādīt ienākumu summu, no kuras jāmaksā paaugstinātais nodoklis).
9. Vai atbalstīsiet pievienotās vērtības nodokļa paaugstināšanu presē?
10. Vai atbalstīsiet Valdi Zatleru kā Valsts prezidentu vēl vienam pilnvaru termiņam?
11. Vai atbalstāt labojumus Satversmē, ka Valsts prezidentu ievēl Latvijas pilsoņi tiešās vēlēšanās?
12. Vai esat gatavs balsot pretēji partijas un frakcijas lēmumam, ja tas neatbilst jūsu pārlicēbai?
13. Vai esat gatavs uzņemties kādas ministrijas vadīšanu? (Ja «par», tad norādiet, kādas?)
14. Vai Latvijas ekonomiskās politikas pamats jābalsta uz nacionālajām interesēm, saglabājot dabas (ūdeņi, meži) resursus valsts īpašumā un kontrolē?
15. Vai atbalstīsiet nolēmumus Saeimā un darbības valdībā, kas vājinātu Latvijas nacionālo valstiskumu un drošību?
16. Vai apņematies ar savu darbību rūpēties par latviešu tautas, kultūras un valodas vērtību saglabāšanu un bagātināšanu (tostarp Nacionālās bibliotēkas uzcelšanu un Dziesmu svētku nodrošināšanu)?

Rakstā norādīta Centrālās vēlēšanu komisijas sniegtā informācija par deputāta kandidāta izglītību, nodarbošanos, valodas zināšanām, tautību. Uz jautājumiem jāatbild ar «Par», «Pret» (kas šajā gadījumā nozīmē to pašu, ko «Jā», «Nē») un «Atturos». Divos jautājumos deputāta kandidātiem tika piedāvāts konkretizēt savu atbildi.

Numurs, deputāta kandidāts (dzimšanas gads), izglītība, dzīvesvieta, nodarbošanās, valsts valodas zināšanu līmenis, tautība.

Apvienības «Vienotība» Saeimas deputātu kandidāti

16. PĒTERIS ROŽINSKIS (1958.), augstākā, Riebiņu novads, Riebiņu novada domes priekšsēdētāja vietnieks, dzimtā valoda, latvietis

1. Pret; 2. Par; 3. Pret; 4. Pret; 5. Pret; 6. Pret; 7. Par; 8. Par (Ls 1000); 9. Pret; 10. Atturos; 11. Par; 12. Par; 13. Pret; 14. Par; 15. Pret; 16. Par.

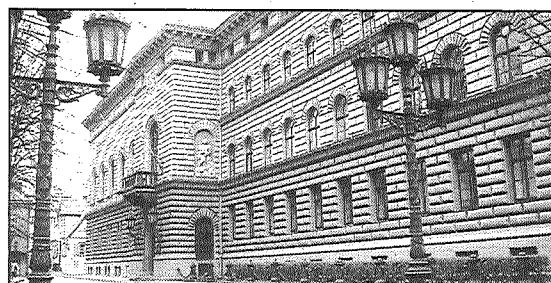
18. MAIJA SPŪLE (1953.), vidējā, Līvānu novads, Līvānu novada domes deputāte, dzimtā valoda, latviete

1. Pret; 2. Par; 3. Pret; 4. Pret; 5. Pret; 6. Pret; 7. Par; 8. Par (Ls 500); 9. Pret; 10. Atturos; 11. Par; 12. Par; 13. Atturos; 14. Par; 15. Pret; 16. Par.

Nacionālās apvienības «Visu Latvijai»/«Tēvzemei un brīvībai»/LNNK Saeimas deputātu kandidāti

15. JĀNIS MŪRNIĒKS (1961.) Preiļi, augstākā, SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs, dzimtā valoda, latvietis

1. Pret; 2. Par; 3. Pret; 4. Par; 5. Pret; 6. Par; 7. Par; 8. Par; 9. Pret; 10. Pret; 11. Par; 12. Atturos; 13. Par; 14. Par; 15. Pret; 16. Par.

Apvienības «Saskaņas centrs» Saeimas deputātu kandidāti

16. IVANS LUDĀNS (1960.), vidējā, Preiļu novads, Riebiņu novada domes deputāts, ļoti labi, latvietis

1. Par; 2. Par; 3. Par; 4. Pret; 5. Pret; 6. Atturos; 7. Par; 8. Par; 9. Pret; 10. Atturos; 11. Par; 12. Par; 13. Par; 14. Par; 15. Pret; 16. Par.

«Pedējas partijas» Saeimas deputātu kandidāti

5. ANSIS ATAOLS BĒRZINŠ (1975.), Līvānu novads, augstākā, Rīgas Tehniskās universitātes pētnieks, latvietis, dzimtā Atteicās atbildēt.

(Turpinājums sekos)

*«Novadniekā» publicētas Latgales vēlēšanu apgabala deputātu kandidātu no Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novadiem (ar to kārtas numuru, ar kādu ir sarakstā) atbildes.

Reģions, pilsēta	Bezdarbnieku skaits mēneša beigās		Bezdarba līmenis perioda beigās (procentos)*		
	2010. gada 31. jūlijs	2010. gada 31. augusts	2010. gada 31. jūlijs	2010. gada 31. augusts	Izmaiņas (+/-) procenta punktos
Rīga	43 284	41 889	11,3	10,9	-0,4
Jūrmala	3967	3966	13,6	13,6	0,0
Rīgas reģionā kopā	70 340	68 276	12,3	11,9	-0,4
Liepāja	6845	6687	17,7	17,3	-0,4
Ventspils	2424	2385	11,4	11,2	-0,2
Kurzemes reģionā kopā	23 604	23 138	16,4	16,1	-0,3
Daugavpils	6803	6681	12,3	12,1	-0,2
Rēzekne	3958	3952	22,9	22,8	-0,1
Latgales reģionā kopā	37 762	37 593	22,4	22,3	-0,1
Vidzemes reģionā kopā	18 764	18 349	17,1	16,7	-0,4
Jelgava	4409	4295	11,7	11,4	-0,3
Zemgales reģionā kopā	22 831	22 320	16,4	16,1	-0,3
Valsti kopā	173 301	169 676	15,3	15,0	-0,3

* Bezdarbnieku skaits ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā

Augustā reģistrētā bezdarba līmenis samazinājies līdz 15%

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2010. gada augusta beigās bija 15 procenti no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Valstī bezdarba līmenis salīdzinājumā ar 2010. gada jūliju samazinājies par 0,3% punktiem. 5872 Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) reģistrētie bezdarbnieki augustā iekārtojās darbā.

NVA uzskaitē 2010. gada augusta sākumā bija 173 301, augusta beigās — 169 676 bezdarbnieki. Bezdarbnieku skaits valstī mēneša laikā ir samazinājies par 3625 cilvēkiem. 2010. gada augustā bezdarbnieka statuss tika piešķirts 12 254 personām.

Salīdzinoši zemākais bezdarba līmenis 2010. gada augustā reģistrēts Rīgas reģionā — 11,9 procenti, augstākais bezdarba līmenis bija Latgales reģionā — 22,3 procenti. Kurzemes reģionā augustā bezdarba līmenis pazeminājies līdz 16,1 procentam, arī Zemgales reģionā tas bija 16,1 procenti, savukārt Vidzemes reģionā — 16,7 procenti.

Valsts lielākajās pilsētās bezdarba līmenis augustā bija: Rīgā — 10,9 procenti, Ventspilī — 11,2 procenti, Jelgavā — 11,4 procenti, Daugavpilī — 12,1 procenti, Jūrmalā — 13,6 procenti, Liepājā — 17,3 procenti, Rēzeknē — 22,8 procenti.

NVA direktore B.Paševica: «Kopš pavasara reģistrētā bez-

darba līmenis samazinās, kas liecina par zināmu stabilizāciju darba tirgū. Darba devēji vairs nesamazina darba vietas, par vairāk nekā 20 procentiem sarucis pirmreizēji reģistrēto bezdarbnieku skaits. NVA reģistrēto brīvo darba vietu skaits, salīdzinot ar šādu paša laika periodu pērn, ir palielinājies par vairāk nekā 10 procentiem. Tomēr par būtisku uzlabojumu darba tirgū spriest gan vēl ir pārāgrī. Tajā pašā laikā gandrīz viena trešdaļa no visiem reģistrētajiem bezdarbniekiem ir iesaistīti NVA aktivajos nodarbinātības pasākumos, piemēram, tā dēvētajā «100 Ls» stipendiātu programmā, jaunās profesijas apgūšanā vai kvalifikācijas paaugstināšanā, jauniešu darba praksēs.»

NVA organizētajos aktivajos nodarbinātības pasākumos 2010. gada augustā kopumā piedalījās 52 143 bezdarbnieki, no tiem:

- ✓ darba praktizēšanā pašvaldībās — 23 976;
- ✓ profesionālajā apmācībā, pārkvalifikācijā vai kvalifikācijas paaugstināšanā — 4100;
- ✓ konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos — 20 357;
- ✓ kompleksajos atbalsta pasākumos — 1935.

Karjeras konsultācijas 2010. gada augustā saņēmušas 6946 personas, no tām 5680 bezdarbnieki un darba meklētāji.

Augusta beigās NVA datu bāzē bija reģistrēta 3551 aktuālā vakance, tas ir par 272 vakancēm vairāk nekā jūlijā.

Novadi	Bezdarbnieku skaits	no tiem			Bezdarba līmenis* (procentos)
		sievietes	invalidi	jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem	
Aglonas novads	579	252	27	78	20,3
Līvānu novads	1790	954	135	280	19,0
Preiļu novads	1378	700	74	271	17,3
Riebiņu novads	878	412	44	132	22,0
Vārkavas novads	318	153	11	65	21,2

* Bezdarba līmeni noteic, bezdarbnieku skaitu dalot ar iedzīvotāju skaitu darbības vecumā un reizinot ar 100. Aprēķinot bezdarba līmeni, vadās pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem par darbības vecuma iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās.

Bezdarbnieku sadalījums pēc bezdarba ilguma 2010. gada 31. augustā

Nodarbinātības valsts aģentūras Preiļu filiālē uzskaitē 31. augustā bija 4554 bezdarbnieki (tajā skaitā 2287 sievietes). Bezdarbnieki: līdz sešiem mēnešiem — 1347 (tai skaitā 627 sievietes); no sešiem līdz 12 mēnešiem — 1358 (sievietes 655); no gada līdz trīs gadiem — 1462 (sievietes 773); vairāk par trijiem gadiem — 387 (sievietes 232).

Vētras nopostīto mežaudžu atjaunošanai pieejams Eiropas finansējums

8. augusta vētra Latgalē, tajā skaitā arī apkārtējos novados, nodarīja pamatīgu postu ne vien dzīvojamajām un saimniecības ēkām, bet arī mežiem. Vējgāzes sekas joprojām daudzviet nav likvidētas. Taču drīzumā būs pieejams Eiropas Savienības atbalsta pasākums meža īpašniekiem.

Sākot ar šī gada 7. oktobri, Lauku atbalsta dienests izsludina kompensāciju maksājumu iesniegumu pieņemšanu Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Lauku attīstības programmas aktivitātei «Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana ugunsgrēku un dabas katastrofu

radīto postījumu vietās».

Kā informē meža konsultāciju pakalpojumu centra speciālisti, pasākuma «Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana» aktivitātes «Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana ugunsgrēku un dabas katastrofu radīto postījumu vietās» mērķis ir ilgtspējīga meža zemes apsaimniekošana, atjaunojot mežsaimniecības ražošanas potenciālu un samazinot ugunsgrēkus un dabas katastrofās mežam nodarītos postījumus.

Meža īpašniekiem, kuru mežaudzes ir iznīcinātas ugunsgrēku, vējlauses vai vējgāzes ietekmē, pasākuma ietvaros iespējams saņemt finansiālu atbalstu jaunu mežaudžu ierīkošanai un to kop-

šanai pirmajos gados. Aktuāli tas ir meža īpašniekiem, kuru meži cietuši augusta stipro negaisu laikā. Aktivitātei trešajā kārtā pieejamais publiskais finansējums ir viens miljons latu.

Trešās kārtas projektu iesniegumu pieņemšana notiks, sākot no 2010. gada 7. oktobra, līdz Lauku atbalsta dienests publicēs laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» informāciju par kārtas noslēgumu.

Meža konsultāciju pakalpojumu centra darbinieki palīdzēs meža īpašniekiem ar konsultācijām, bojāto mežaudžu apsekošanu, projektam nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanu un praktisko darbu veikšanu meža īpašumā. Tuvāka informācija www.mkpc.lkc.lv.

Meža īpašniekus aicina uz izbraukuma apmācībām

Vidi saudzējoša meža apsaimniekošana, bioloģiskās vērtības mežā — šāda tēma ir Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra meža konsultāciju pakalpojumu centra Dienvidlatgales nodaļas speciālistu rīkotajam pieredzes apmaiņas un apmācību braucienam, kas tiek rīkots šīs nedēļas nogalē.

Kā informē nodaļas speciāliste Astrīda Rudzīte, 25. septembrī paredzētā brauciena galamērķis ir Pasaules dabas fonda demonstrējumu teritorija «Kalna Gavieši» Amatas novada Skujenes pagastā. Meža īpašnieki un interesenti tiek aicināti līdz 23. septembrim pieteikt savu dalību pa tālruniem 26459513 (Jānis Dzalbs), 26410476 (Astrīda Rudzīte) un 26438175 (Ilgonis Skrinda). Izbraukšana ar autobusu paredzēta 25. septembrī pulksten 7.00 no Dagdas vidusskolas, pulksten 8.00 no tirdzniecības centra «Oga» Preiļos un pulksten 8.30 no Līvānu autoostas.

Līdz ar puķēm istabā nāk issmeceris

Rudeni, nesot iekšā telpaugus, reizē ar tiem bieži vien tiek ienesti kaitēkļi, kas augus bojās arī ziemā. Viens no nejaukākajiem ir issmeceris.

Vaboles ir 8 — 10 mm garas, brūngani melnas, ar dziļi rievotiem segspārniem. Kāpuri 9 — 14 mm gari, balti vai iedzelteni, bez kājām, ar brūnu galvas kapsulu. Latvijā issmeceris bieži sastopams siltumnīcās, bet Anglijā atzīts par nozīmīgu zemeņu kaitēkli.

Viena mātīte izdēj pat ap 1000 olniņu. Kaitēklim gadā attīstās viena paaudze. Pieaugušie kāpuri ziemo augsnē un pavasarī iekūņojas. Siltumnīcās kāpuru attīstība turpinās līdz janvārim, februārim. Pirmās vaboles tad izlido jau februāra sākumā.

Augus bojā gan vaboles, gan kāpuri. Vaboles augu lapu apmalēs izgrauž regulārus vai neregulārus robus. Reizēm issmeceris nograuž jauno dzinumumu galotnes, lapas līdz ar ziedpumpuriem. Barojas naktī, bet dienā slēpjas. Kāpuri bojā saknes. Augiem bīstamākie ir tieši kāpuru bojājumi — tie apgrauž gan sīkās, gan resnākās saknes un iegraužas pat, piemēram, ciklamenu gumos. Rudenī bojātās ciklamenas maz atšķiras no nebojātajām, tikai nepietiekamā mitrumā atrāķ novīst. Toties decembrī, janvārī, kad ciklamenu podos sastopami vecāki kāpuri, augi stipri novīst, pat ja mitruma pietiek. Ja podā ir seši un vairāk kāpuri, tiek apgrauzta lielākā daļa galveno sakņu.

Begonijām un gerberām kāpuri apgrauž gan sīkākās, gan resnākās saknes, līdz ar to augi vāji attīstās un vīst. Issmeceris ir ļoti kaitīgs arī acālijām.

Ismeceris izplatās ar augsni un bojātiem augiem podos. Izvairīties no šī kaitēkļa var, augus audzējot sterilā augsnē.

DER ZINĀT

Ražas uzglabāšanas gudrības

Par telpu sagatavošanu jāparūpējas jau laikus. Protams, ka pašlaik tas jau ir izdarīts. Tomēr ir vēl dažas lietas, kas būtu jāievēro, lai sūri grūti audzētais labi uzglabātos un jau pēc pāris mēnešiem nenāktos dārzeņus mest laukā, jo tie, izrādās, būs sapuvuši vai savītuši.

Temperatūras kontrole. Pagrabā ir vērts ievietot parasto termometru un uzraudzīt gaisa temperatūru. Ideāli, ja ir iespējams atvērt un aizvērt ventilācijas lūciņas. Rudeņos tas ļaus atdzēsēt pagrabu ar dzestro nakts gaisu un raža labāk uzglabāsies. Lai pagrabs dienā atkal nesasiltu un arī lai ziemā produkti nesalsu, nepieciešamības gadījumā lūciņas jāver ciet. Lai caur lūciņām pagrabā neiekļūtu stiprs ziemas sals, tās var papildus aizsegt ar 3 — 5 cm biežām putu-plasta plāksnēm.

Atkritumu tvertne. Nav vērts regulāri pāršķirot bojāties sākušos produktus. Labāk ir jau laikus novietot pagrabā atkritumu spaini vai kastī, kurā varēs iemest sabojāto produktu (neizmirstiet ieklāt atkritumu maisiņu un regulāri to nomainīt).

Durvīm blīvi jāsež durvju ailē, jo spraugas zem durvīm aukstā naktī ir pilnīgi iznīcinājušas visus ražas krājumus ne vienam vien saimniekam. Tomēr ir nepieciešama gaisa apmaiņa, jo skābekļa trūkuma dēļ, piemēram, burkāni nosmok, kļūst violeti sārti un negarīgi.

Produkcijas uzglabāšanai ērtāk ir izmantot plastmasas kastes, reti kurš uzglabā tik daudz produkcijas, lai būtu nepieciešami apcirkņi, ja nu vienīgi kartupeļiem. Ja pagraba grīda ir betonēta, produktus nedrīkst bērt tieši uz grīdas, labāk uztaisīt koka paliktņi, lai starp produktu un betona grīdu būtu gaisa sprauga 10 — 15 cm.

Nav vēlams uzglabāt kopā (vienā telpā) dārzeņus un ābolus, jo ābolu izdalītais etilēns veicinās dārzeņu višanu un bojāšanos. Ja nav iespējams citādi atdalīt ābolus no dārzeņiem, āboli jāapsedz ar polietilēna plēvi.

Dažādiem produktiem ir atšķirīgi uzglabāšanas apstākļi: kartupeļus labāk uzglabāt 4 līdz 6 grādu temperatūrā, bet galviņkāpostus vai burkānus — 0 līdz 1 grāda temperatūrā, turpretī skābētus kāpostus vai gurķus — 4 līdz 10 grādu temperatūrā. Ļoti bieži nemaz nav iespējams ievē-

rot šos nosacījumus nelielā pagrabā, tādēļ parasti visi produkti tiek uzglabāti tāda temperatūrā, kāda ir, nemaz to īsti nezinot, un rezultāts ir bēdīgs.

Kartupeļi vēl joprojām paliek galvenie pagraba iemītņi. Vācot kartupeļus, visi iepuvušie jāatstāj uz lauka un tūlīt pēc ražas novākšanas jāiestrādā zemē, lai ātrāk satrūd. Pēc novākšanas kartupeļiem ir nepieciešams ārstēšanās periods — zem nojumes 14 līdz 16 grādu temperatūrā pāris nedēļu laikā sadzist brūces un veidojas pietiekami bieza miza. Tikai pēc tam kartupeļi ir gatavi aizceļot uz pagrabu. Jo mazāk tos pārber no kaudzes maisā vai grozā un pēc tam atkal apcirkņi, jo labāk.

Sakņaugi — burkāni, bietes, sakņu selerijas, rutki, kāļi, Japānas redisi jeb daikoni, pastinaki un topinambūri — ļoti cieš no mizas bojājumiem. Ikviena skrumbaņa paver vārtus infekcijai. Tāpēc, vācot ražu, jābūt ļoti uzmanīgiem, saknes nedrīkst mest, izbērt no par 30 cm lielāka augstuma, tās nedrīkst iegriezt ar nazi. Lapas jānoņem vai jānogriež apmēram 0,5 cm virs pieres daļas. Bietēm, rutkiem, kāļiem sakni labāk atstāt, saīsināt tikai pirms lietošanas. Atcerieties, ka pagrabs jādzesē tik ilgi, kamēr

produktu temperatūra ir augstāka par gaisa temperatūru. Ja produkts ir vēsāks par gaisu, rodas kondensāts, produkti noraso, kas veicina puves izplatīšanos.

Trihodermins palīdz pasargāt kartupeļus un sakņaugus no puvē uzglabāšanas laikā. Ja saknes pārber ar smiltīm, preparātu labāk ir vispirms sajaukt ar smiltīm. Ja ražas nav daudz, trihoderminu var vienkārši izkaisīt virs saknēm. Cits lietošanas paņēmieni — ar preparāta suspensiju apsmidzināt plānā kārtā izlikta saknes, ļaut tām apžūt un tad likt pagrabā.

Puravi pagrabos parasti dzeltē un izlokās kā čūskas, jo tiem tur par siltu. Tāpēc puravus labāk pierakt tukšā siltumnīcā, tur tie mazāk dzeltēs un mazāk bojāsies. Uzglabāšanā puravus liek ar visām saknēm un lapām, noņem tikai dzeltenās vai kaitēkļu bojātās lapas.

Kāposti ir trausli un necieš siltumus, tādēļ tos nedrīkst mest un sviest. Kacena griezuma vietai jābūt gludai, lai asās malas nebojātu blakus galviņas. Labāk atstāt galviņai dažas seglapas nevis garu kacenu. Kāpostus pagrabā uzglabā līdz 1 m augstā sabēru-

mā, stīrpās galviņas liek ar kacenu uz augšu, lai no lapu žāklēm iztek liekais ūdens. Nelielu galviņu skaitu labāk glabāt kastēs.

Kirbji necieš aukstumu, optimālā temperatūra ir 12 līdz 16 grādi. Nepieciešams ārstēšanās periods vismaz divu nedēļu garumā, parasti tukšā plēves siltumnīcā. Uz ziemu labāk nenest pagrabā, bet gan pieliekamajā vai istabā.

Sipoliem un **ķiplokiem** pirms likšanas uzglabāšanā jābūt sausiem (vismaz divām ārējām zviņām un kakliņa vietai), slimību nebojātiem (sevišķi ķiplokiem, kuri parasti ir inficēti ar pelēko puvi). Gan sipolus, gan ķiplokus pēc novākšanas labāk ir apžāvēt ar visām lapām zem jumta un, ja raža nav liela, pēc tam sapīt pinēs. Ja pīšanai nav laika vai arī sipolu un ķiploku ir daudz, tos var uzglabāt sausā, aukstā vietā 0 līdz 10 grādu temperatūrā. Pagrabs šim mērķim parasti neder lielā gaisa mitruma dēļ, vai arī pagrabā jāierīko atsevišķs sipolu kambaris ar atšķirīgu vēdināšanas un ventilācijas iespēju.

Izmantots
«Mans Sakņudārzs»

Bērni saņems Eiropas apmaksātus vitamīnus — kāpostus, ābolus, dzērvenes

Katram skolēnam no 1. līdz 6. klasei pa 100 gramu augļu

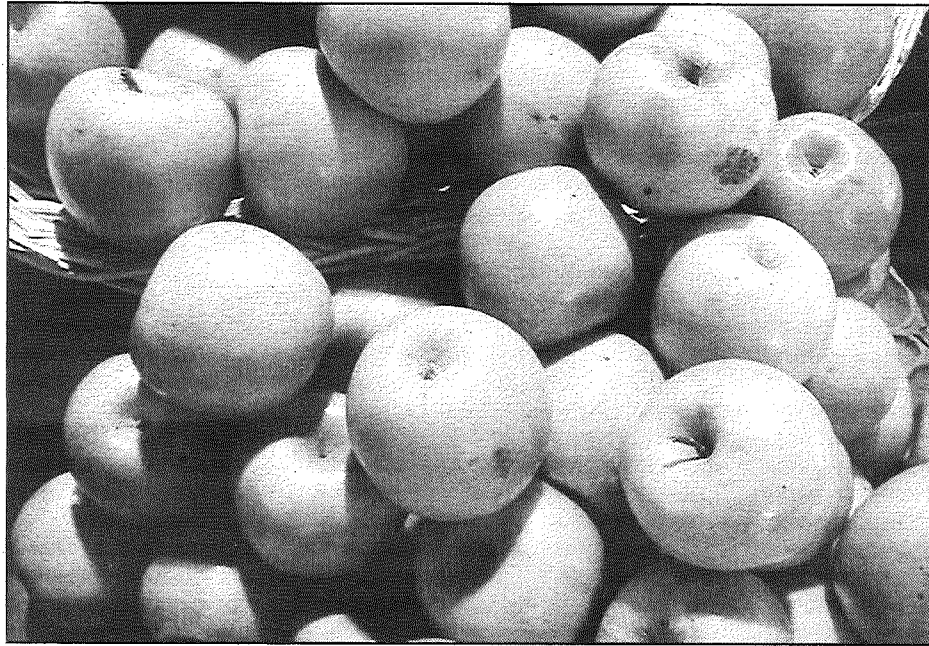
15. septembrī beidzās izglītības iestāžu pieteikšanās Eiropas Komisijas (EK) programmai skolu apgādei ar augļiem un dārzeņiem «Skolas auglis».

Jau ziņots, ka 2010./2011. mācību gadā Latvijā tiek ieviesta Eiropas Komisijas programma skolu apgādei ar augļiem un dārzeņiem — «Skolas auglis». Programmas ietvaros paredzēts skolēniem izdalīt svaigus augļus — ābolus, bumbierus, lielo dzērvenes, kā arī dārzeņus — kāpostus, kolrābjus, burkānus un kāļus, katram skolēnam ne mazāk kā 100 gramu porciju dienā. Produktu izdāle plānota, sākot ar 2011. gada janvāra pirmo mācību nedēļu, aptuveni divus mēnešus katru mācību dienu ārpus pusdienām.

Esam pieteikušies programmai «Skolas auglis», «Novadniekam» atzina Vārkavas vidusskolas direktora vietniece Sandra Lazdāne. Pagaidām gan neesot skaidra kārtība, kādā veidā augļi un dārzeņi tiks piegādāti — jau sasmalcināti un sadalīti pa porcijām, vai arī sadalāmi pašiem. Kad sāksies piegāde, tad jau būs redzams, teica vietniece, stāstot, ka svaigos dārzeņus un augļus Vārkavas vidusskolā saņems 68 skolēni no 1. līdz 6. klasei.

Sagatavos, lai garšotu

Kan izdomāsim, kā garšīgāk pasniegt, stāstīja Rožupes pamatskolas direktore Gunta Jaudzema, informējot, ka skola pieteikusi savu līdzdalību programmā «Skolas auglis». Kāpēc nepaņemt, ja vitamīniem bagātīgu produktu tiek dalīti bez maksas, viņa jautāja, taču kopumā attieksme pret šo programmu esot piesardzīga, jo nav vēl piemirsies, kā laika gaitā izcēlās labi domātais jaunievedums par bezmaksas piena izsniegšanu, birokrātiju tā sadales organizēšanā un daudzajām prasībām, kas bija jāievēro. Tomēr skolā cer, ka ar dārzeņiem tā lieta būs vienkāršāka. Vairāk jāuzglabāt skolas saldētavās, nebūs katru dienu jāpieved, kā tas bija ar pienu. Direktore gan domā, ka diez vai bērni bur-

kānus, kāļus un kolrābjus gluži tā grauzīs, bet skolas pavāres esot apņēmības pilnas izdomāt, kā tos garšīgi pasniegt. No 1. līdz 6. klasei Rožupes pamatskolā mācās 51 skolēns. Jautājums par to, vai pieteikties šai programmai, skolā apspriests, informēti arī vecāki.

Ēdīs vitamīnus un rotaļiesies

Augļus un dārzeņus programmas ietvaros saņems arī Galēnu pamatskola, kur no 1. līdz 6. klasei mācās 59 bērni, Aglonas vidusskola, Preiļu 1. pamatskola. Olga Anspoka, Preiļu 1. pamatskolas direktora vietniece izglītības jomā, uzsvera, ka ideja par papildus vitamīniem bērniem ir ļoti laba. It īpaši pilsētas bērniem, viņa teica, jo laukos dzīvojošiem skolēniem varbūt tomēr galdā biežāk parādās dārzeņi un augļi, kas izaudzēti pašu ģimenes dārzā. Skolā bērnu ēdināšana uzticēta uzņēmumam, tā vadība esot pretimnākoša, un neesot iemesla bažām, ka uzņēmums uztrauktos par papildus rūpēm dārzeņu sadalīšanā un izsniegšanā. Savulaik firma bērniem dalījusi paredzētās piena devas. Mēs rūpējamies par to, lai bērniem būtu labāka veselība un drošāka vide, teica

Olga Anspoka, vienlaikus pastāstot arī par kādu citu jaunumu. Skolā oktobrī tiks atvērta rotaļu istaba sākumskolas bērniem. Tā top par projekta līdzekļiem ar skolotājas Lolitas Adamovičas gādību. Rotaļu istabā jaunāko klašu bērniem būs iespēja pavadīt laiku pēc stundām, gaidot skolas autobusu, nodarbību sākumu kādā pulciņā, vai arī tāpēc, ka mājās nav, kas viņu pieskatītu. Tāpat te varēs nodarboties tie bērni, kas iesaistījušies pagarinātās dienas grupā un mājas darbus jau sagatavojuši. Rotaļu istaba atradīsies pirmajā stāvā, vecākiem, kas ierodas pēc savām atvasēm, ērti pieejamā vietā, tajā dežurēs pedagogs.

Labāki savi vai par Eiropas naudu dotie?

Salas pamatskolas-direktore Valentīna Liniņa uzsvera, ka skolā arī pašlaik ir bagātīgs augļu un dārzeņu ēdienu piedāvājums. Skolas virtuvē vāra mannas biezputru ar ķirbjiem, cep ķirbju pankūkas, vāra piena zupas ar šo dārzeņiem. Ķirbju skolai dāvina vecāki. Nekad galdā netrūkst biešu, burkānu, kāpostu salātu. Tagad, rudenī, katru dienu tiek piedāvāti āboli no skolas augļu dārza, bērni tos ēd,

cik vien lien iekšā. Ēdiengaldā vienmēr ir komposts no pašu skolas dārza āboliem, pavāres no tiem vāra arī ievārijumus, ko bērniem pasniedz kopā ar saldēdienu. Tomēr labprāt ņemsim arī piedāvātos produktus. Varēsim arī salīdzināt, — vai labāki ir pašu audzētie, vai par Eiropas naudu dotie, teica direktore.

Programmai cer pievienoties vēlāk

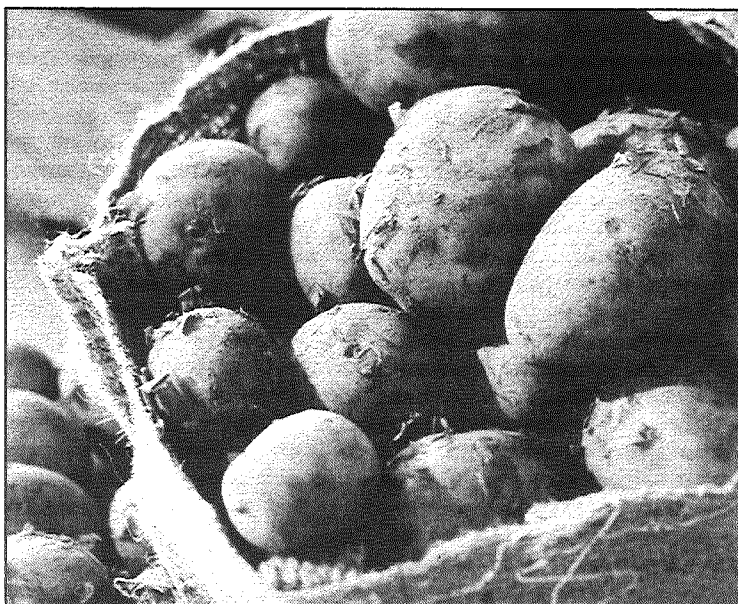
Līvānu novada izglītības pārvaldes vispārīgā izglītības speciāliste Ilga Peiseniece pavēstīja, ka programmā «Skolas auglis» pieteikušās četras novada skolas: Sutru, Rožupes un Jaunsilavas pamatskola, Rudzātu vidusskola.

Skolēnu ēdienkartes bagātināšana ar dārzeņiem un augļiem ir laba lieta, arī programma «Skolas auglis» apsveicama, «Novadniekam» atzina Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Dzintra Skudre, taču skola pagaidām nav pieteikusies. 1. — 4. klases skolēni mācās Laimiņas sākumskolā, un pagaidām mums vēl radīja problēmas nepabeigtie skolas remontdarbi, sacīja direktore. Pirmām kārtām bijis jādomā par skolēnu ikdienas ēdināšanu, kas uzsākta tikai vakardien. Šajos apstākļos domāt par papildus pienākumiem virtuvē bija par agru. Kad ēdināšanas organizēšana iees slīdēs un ja būs iespēja, labprāt pievienosimies šai programmai, atzina direktore.

Līdzīgi izteicās arī Līvānu 2. vidusskolas direktore Klavdija Daukste. Dārzeņu un augļu izdalīšana skolēniem ir papildus pienākums, kas jāuzliek kādam no virtuves darbiniekiem, bet pagaidām nav zināms, no kādiem līdzekļiem to varētu apmaksāt, kādas jaunajā mācību gadā būs štata vienības, nav pabeigta tarifācija un nav skaidrs, cik skolai būs līdzekļu, sacīja direktore. Ir daudz birokrātijas, jo nepietiek tikai ar dārzeņu izsniegšanu, bet jāstāda atskaites, un tas prasa daudz laika. Klavdija Daukste arī izteicās, ka jautājums tiks pārrunāts skolas padomē un par pievienošanu programmai vēl tiks lemts, kad skolai būs skaidrība ar tās rīcību piešķirtajiem naudas līdzekļiem.

Kolektīvo kartupeļu audzēšanā entuziasma nebija

Ir septembra otrā puse un laiks, kad jau gandrīz visa raža nonākusi arodos. Arī kolektīvi audzētie kartupeļi, kas ziemā papildinās trūcīgo ģimeņu gaidu, Līvānu novadā norakti. Novada Jersikas, Rudzātu un Sutru pagastā šogad tika īstenota jauna iniciatīva — palīdzības programma, kuras ietvaros par domes piešķirtiem līdzekļiem tika sagādāts stādāmais materiāls, nomāts zemes gabals, kura apstrādāšanā palīdzēja vietējie zemnieki, iestādīti kartupeļi. Iedzīvotājiem, kam piešķirts trūcīgas ģimenes statuss, bija iespēja tos kopt un aprūpēt, lai rudenī būtu pašu izaudzēta raža.

Kā veicās ar kopīgo kartupeļu audzēšanu? Uz šo «Novadnieka» jautājumu Jersikas pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Vilcāns, palīdzības programmas novada koordinators, atzina, ka Līvānu

iedzīvotāju atsauksme bijusi niecīga, pareizāk sakot, nekādas. Jersikā iestādīto kartupeļu lauka apkopšanu organizējusi pagasta pārvalde, jo tie, kas pretendē uz pašvaldības palīdzības saņemšanu sociālajā dienestā, no šiem

darbiem atteikušies. Aizbūdinājušies, ka izaudzēs paši, ka sagādās citā veidā un tamlīdzīgi. Kartupeļu ravēšanā iesaistījušies tikai viena novada iedzīvotāja no tiem, kam vajadzīga palīdzība.

Kartupeļi norakti mehanizēti,

izmantojot kombainu. Ražu viduvēja, — ne laba, ne arī slikta, atzina Artūrs Vilcāns, izsakot pateicību Rožupes pagasta zemniekam Leonam Vaivodam, kas ar kartupeļu kombainu uz Jersiku mērojis ceļu no Rožupes. Pateicība pienākas arī Jersikas zemniecei Līdijai Mozuļčikai, kas pirms tam organizēja lakstu nopļaušanu. Tagad jaunā raža sabērta kādā angārā netālu no Jersikas pagasta pārvaldes. Tā sauktie «stipendiāti» veicot kartupeļu šķirošanu. Atsevišķi tikšot atbērta sēklas tiesa. Pašus mazos kartupeļus atdošot zemniekiem, kas pavasarī iedeva kūtsmēslus lauka mēslošanai. Bet pārējie kartupeļi tikšot sadalīti ģimenēm, kam tie nepieciešami. Pagaidām vēl nav kritēriju, kā dalīšana notiks, sacīja Artūrs Vilcāns. Par to lemsot novada deputāti, vispirms jautājumu izskatīt komiteju sēdē, pēc tam nobalsojot domes sēdē. Šī ziema

rādīs, cik vērtīga ir šāda palīdzības programma, un vai nākamajā gadā to turpināt, atzina programmas koordinators.

Rudzātu pagasta pārvaldes vadītāja Ruta Klibiķe stāstīja, ka pavasarī iniciatīva par kopīgu kartupeļu audzēšanu ar pašvaldības palīdzību nākusī no pašiem trūcīgajiem. Vasarā kopšanas darbos iesaistījušies samērā aktīvi, taču līdz rakšanas laikam entuziasms zudis. Vairāk ar tāpēc, ka ietekmēja lietavas, lauks daļēji izslika. Vagas atara ar traktoru, bet vietām nemaz nevarēja iebraukt. Kartupeļus nolasīja simtlatnieki. Raža pārliekā mitruma dēļ neesot sevišķi izdevusies, tomēr arī izaudzētais būšot atspaidis trūcīgām ģimenēm. Ruta Klibiķe pagaidām nevarēja atbildēt, vai nākamgad mēģinās ko līdzīgu. Pavasarī būšot redzams. Viņaspārīt, rūpīgāk būs jāizvēlas zemes gabals, kas neciestu pārlieta slapjuma dēļ.

BALVI

Baltinavas novada pašvaldība
pieņem pretkorupcijas plānu

Baltinavas novada pašvaldība novada domes sēdē pieņēma pretkorupcijas pasākumu plānu 2010. — 2013. gadam. Plāns pieņemts atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmai valstī. No visām bijušā Balvu rajona novadu domēm Baltinavas novada dome to pieņēmusi viena no pirmajām.

Plāns paredz vairākus pretkorupcijas pasākumus, pieņemot darbā amatpersonas, organizējot iepirkuma procedūras, realizējot projektus, slēdzot dažādus līgumus, kontrolējot pakļautības iestādes utt. Piemēram, pieņemot darbā amatpersonas, plāns paredz izvērtēt šo amatpersonu atbilstību

amatam, veidojot konkursa komisijas. Uzlabot amatpersonu kontroli, lai tās nenonāktu interešu konflikta situācijā. Informēt amatpersonas par ētikas jautājumiem.

Novada pašvaldības pretkorupcijas plānā paredzēti arī novada sociālā dienesta pretkorupcijas pasākumi, kā arī iespējamie korupcijas riski, jo sociālais dienests reģistrēts kā atsevišķa iestāde, un dienests patstāvīgi pieņem lēmumus.

Pretkorupcijas pasākumu plāniem jābūt visu novadu pašvaldībām, tos iesniegt prasa Korupcijas apkarošanas un novēršanas birojs. Tā ir valsts programma. Arī pagastos bija šādi plāni, bet tagad izveidojušies no-

vadi, tādēļ attiecīgi jābūt novadu pretkorupcijas pasākumu plāniem. Vai maz kas dzirdēts par pārkāpumiem un nelikumībām pašvaldību darbā? Pretkorupcijas plāns var būt ietilpīgāks vai mazāk ietilpīgs, taču svarīgākie punkti ir, lai domes sēdēs deputāti nenonāktu interešu konfliktā, lai balsošanā tiktu pieņemti objektīvi lēmumi, lai netiktu veiktas prettiesiskas darbības savtīga labuma iegūšanai, bet visas darbības būtu pierādāmas ar dokumentiem — caurspīdīgas. Lai tiktu ievēroti ētikas jautājumi un visi darbinieki būtu lojāli, — pauž novada domes priekšsēdētāja L.Siliņa.

«Vaduguns»

DAUGAVPILS

Vitālijs Kudiņš iegādājies
dzirnavas uz riteņiem

Liksna un kaimiņu pagastu ceļos cilvēki jau pamanījuši dzeltenu mašīnu ar interesantu bunkuru. Pirmajā brīdī varētu šķist, ka šis transports ir saistīts ar celtniecību, taču tas tā nav. «Esam modernizējušies — maisus nomainījām pret dzirnavām uz riteņiem,» stāsta Liksnas pagasta zemnieku saimniecības «Skaistas» saimnieks Vitālijs Kudiņš, rādot jauno iekārtu.

● Mobilās dzirnavas.

Mobilās dzirnavas, kuras vācieši ražo un uzstāda uz «MAN», «Mercedes Benz» un citas marķas automašīnām, ir vienīgās Latgalē, un, kā skaidro Vitālijs Kudiņš, tās ir nopirktas, lai pieliktu punktu smagajai maisu nešanai.

«Graudu malšana ir darbietilpīgs process. Vispirms graudus jānogādā kaltē, no kaltes uz dzirnavām. Tur miltus vai kombinēto lopbarību jāsaber maisos, tos savukārt jāsaliek piekabē un jāatved uz mājām, kur atkal ar rokām jāsalaber tornī vai šķūnī. Man pašam ir ap 120 hektāriem graudaugu — mieži, kvieši, auzas, rudzi,» pastāstīja saimnieks.

Mobilās dzirnavas strādā no pērnā gada decembra, un tās pagaidām palīdz Daugavpils un Ilūkstes novada zemniekiem, ap 20 saimniecībām.

«Skaistu» saimnieks ir pārliecinājies, ka tā ir gudra mašīna. Viņš parāda datorizētās «sma-dzenes» — pultī, ar kuras starpniecību dzirnavām var norādīt konkrētu programmu. Dzirnavas graudus var gan samalt, gan sapolcināt, un saimnieki jau ir novērtējuši, ka padodas kvalitatīvu malumu. Nav nedz graudu zduma, nedz arī putekļu.

Vienā reizē dzirnavas spēj sa-

malt dažādu veidu graudus. Saimnieki pieliek klāt arī citas komponentes — mikroelementus, tā pagatavodami kombinēto lopbarību. Tomēr liela daļa zemnieku graudus saplacina, tāpēc ka tā ir labāka barība govīm. Cūkām draudzīgāki ir tieši samaltie graudi.

Uz mašīnas redzamas plastmasas šļūtenes, tās graudus spēj iesūkt vai izpūst 25 metru attālumā, tai skaitā no graudu tvertņiem — kaltēs, klētīs un vienlaikus sāk strādāt arī dzirnavas.

Dzirnavu darbu nodrošina atsevišķi uzmontēti dzinēji, un vienā darbības ciklā tās samal trīs tonnas graudu. Turpat ir iemontēti elektroniskie svāri, kas ļauj precīzi nosvērt lopbarības pagatavošanai vajadzīgās komponentes. Graudi gan nedrīkst saturēt mitrumu, kas būtu lielāks par 20 procentiem.

Mobilās dzirnavas nokļūst jebkurā vietā un līdz jebkurai saimniecībai, un strādā visu gadu, stāsta saimnieks.

Vitālijs Kudiņš pastāstīja, ka varēja iegādāties tikai lietotas vācu firmas «Gmelin» mobilās dzirnavas, kas ražotas 1996. gadā, jo jaunās tās maksā dārgāk nekā graudu kombains — vairāk kā 100 000 latu. Tehnikā ieguldīta paša saimnieka nauda, un šīs investīcijas varētu atmaksāties 3 — 4 gados.

«Skaistās» tagad graudu malšana aizņem divas stundas, un, salīdzinot vēl ar pagājušo gadu, mobilās dzirnavas aizvieto divus cilvēkus, kuriem graudu malšanai bija jāvelta vismaz divas darbadienas. Tā kā mobilās dzirnavas patērē nepilnus 7-8 litrus degvielas uz tonnu, tad zemniekam ir samazinājušies arī transporta izdevumi. Vitālijs Kudiņš uzskata, ka ar mobilajām dzirnavām izdevās paspērt soli uz priekšu, tāpēc pavisam drīzā nākotnē viņš atteiksies no piena lopkopības, lai attīstītu graudkopību.

«Latgales Laiks»

RĒZEKNE

Dzeņi apsēduši
Pušas baznīcu

Dzeņi neizskaidrojami apsēduši 250 gadus veco Pušas baznīcu, izkaļot tajā caurumus, tomēr nenodarot neatgriezeniskus bojājumus.

Pirmie dzeņu radītie caurumi baznīcā parādījušies pirms pieciem sešiem gadiem. Pētnieki norāda — šāda dzeņu uzvedība ir netipiska reģionam. Ekspertiem nav arī skaidrojama, kādēļ putni šādi rīkojušies, jo īpašs kāpuru, kukaiņu daudzums baznīcā nav konstatēts.

Tomēr dzeņu radītie bojājumi kultūras piemineklim nav katastrofāli, turklāt ļāvuši atklāt dubultsienu, uz kuras savukārt atrasts unikāls aptuveni 18. gadsimta vidū tapis gleznojums. Bez tam zem baznīcas atklāti jezuītu apbedījumi un citas pagātnes liecības.

Saulespuķe milzene

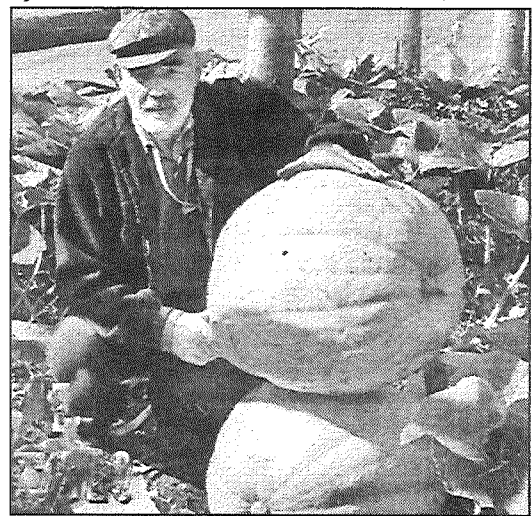

Rudens — ražas laiks. Daudzi saimnieki priecājas par to, ko viņiem izdevies izaudzēt. Par dažiem gadījumiem ir vērts pastāstīt citiem. Tihanovu ģimene, mamma Žanna, tētis Sergejs, bērni Andrejs un Taņa, nolēma iestādīt saulespuķes. Sēklas nopirka «Depo», iestādīja vasarnīcā, kooperatīvā «Dzirkstele». Saulīte sildīja, saimnieki laistīja, un saulespuķe auga uz nebēdu. Uz rudens pusi kopējiem par prieku izrādījās, ka viena puķe apsteigusi pārējās gandrīz trīs reizes un vēl arvien turpina tiekties pretī saulei debesīs. Saulespuķe milzene šūpo vējā savu smago, milzīgo galvu, un it kā aicina: «Skatieties un priecājieties par mani!»

Lūk, kādus brīnumus, izrādās, var izaudzēt pašu dārzā!

Tie tik ir ķirbji!

Audriņietis Dionisijs Abajevs nespēj vien nopriecāties — šogad ķirbji izauguši vareni. Skaistuļi sver apmēram 50 — 60 kilogramus, lēš pats saimnieks. Pavasarī ķirbja sēkļiņš iesējis vecajā siltumnīcā, kur agrāk audzēti tomāti, un, lūk, rudenī jādama, ko iesākt ar lielo ražu. Bet iespēju ir daudz — ķirbja putra, zupa, ievārijums un pat kompots, kuram pievienojot cidoniju gabaliņus, ķirbis garšos kā ananass. Garšīgi, bet galvenais, veselīgi. Un, ja vēl nobaudīt ķirbja sulu, tad organisms būs apgādāts ar visiem nepieciešamajiem vitamīniem un minerālvielām.

«Rēzeknes Vēstis»

Uzmanību! Krāpnieki par upuriem izvēlas vecus cilvēkus

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja **Anastasija Laizāne informē par kārtējo gadījumu, kad nezināmas personas no kādas pensionāres izkrāpušas naudu.**

13. septembrī Daugavpilī kādai 86 gadus vecai sievietei uz mājām piezvanīja persona, kas dēvēja sevi par policijas darbinieku, un paskaidroja, ka viņas dēls vainojams nelaiemes gadījumā, kurā esot cietis cilvēks, un viņa ārstēšanai nepieciešama liela naudas summa. «Policijas darbinieks» piedāvāja norēķināties pa daļām, sākumā samaksājot tik, cik naudas ir, bet pārējo summu vēlāk. Pretējā gadījumā sievietes dēls nokļūšot cietumā. Vecajai sievietei tika paskaidrots, kas viņas dēlam esot pārsista lūpa, taču piedāvāja ar viņu parunāties pa telefonu. Sarunas laikā «dēls» lūdza māti samaksāt nepieciešamo naudas summu. Māte piekrita un nosauca savu adresi. Pēc īsa brīža pie viņas ieradās nenoskaidrots vīrietis un paņēma 600 latus.

POLICIJA BRĪDINA un lūdz visus (īpaši gados vecākus cilvēkus un pensionārus) būt uzmanīgiem, saņemot līdzīga rakstura zvanus, un neuzticēties nezināmām personām, kā arī neuzticēt nevienam savu naudu. Policija aicina jauniešus brīdināt savus vecākus un vecvecākus par iespējamiem krāpšanas mēģinājumiem.

Ir zināms, ka krāpnieki runā krievu valodā. Ar savu upuri noziedznieks sarunājas pa telefonu tik ilgi, kamēr otra persona ierodas pēc naudas nosauktajā adresē. **Gadījumā, ja jūs saņemat līdzīga rakstura telefona zvanu, lūdzam nekavējoties vērsties Valsts policijā, zvanot pa tālruniem 65403302, 02.**

Tāpat gadījumā, ja pie jums mājās ierodas persona, kas uzdodas par sociālo darbinieku vai komūnālā dienesta darbinieku, pieprasiet apliecināšu dokumentu un iegaumējiet personas uzvārdu. **Ja rodas jebkādas aizdomas, nekavējoties ziņojiet policijai!**

VUGD INFORMĀCIJA

Zvani uz 112 pienāk sakaru punktā Daugavpilī

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā (VUGD) jau 2009. gadā veikta teritoriālā reorganizācija un izveidotas piecas teritoriālās struktūrvienības, kuras apvienoja līdz tam esošās brigādes.

Lai pilnveidotu VUGD darba organizāciju, uzlabotu vienotā ārkārtējo notikumu tālruna "112" zvanu apstrādes kvalitāti un optimizētu VUGD teritoriālo struktūrvienību resursu operatīvo vadību, efektīvāk izmantojot cilvēkresursus, veikta reģionālo sakaru punktu izveide, informē Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas priekšiece Inga Vetere.

No 1. septembra darbu uzsāka Latgales reģiona brigā-

des sakaru punkts. Visus Rēzeknes, Balvu, Ludzas, Preiļu un Krāslavas 112 zvanus pieņem Latgales reģiona Sakaru punkts Daugavpilī.

Iedzīvotājiem, zvanot uz «112», vispirms jānosauca precīza notikuma vieta, kur nepieciešama palīdzība. Īpaši svarīgi ir nosaukt pilsētu, novadu vai pagastu, lai nerastos pārpratumi, piemēram, meklējot notikuma vietu citā pilsētā. Par to, kas noticis un vai ir cietušie, dispečere uzzina tieši no zvanītāja, tādēļ, jo precīzāka būs informācija, jo ātrāk operatīvie dienesti steigsies uz notikuma vietu. Ja ir nepieciešama policijas vai mediķu palīdzība, tad uzreiz arī jāpavēsta, ka nepieciešams savienot ar vajadzīgo dienestu, jo arī tas ekonomēs kritiskajos

brīžos tik dārgās sekundes. Ja ir noticis nelaiemes gadījums, kad nepieciešama vairāku dienestu palīdzība, piemēram, smags ceļu satiksmes negadījums, kur ir cietušie, kas iesprostoti avarējušajā automašīnā, tad, zvanot uz 112 un pavēstot par situāciju, jums nebūs jādomā, vai vēl zvanīt atsevišķi mediķiem, vai saukt policiju – to visu izdarīs dispečere.

Latvijā iedzīvotāju ērtībai ir izveidots cits iso kodu tālruna numurs 113, lai nodrošinātu iedzīvotājiem iespēju izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību tieši un nepastarpināti, tādējādi nodrošinot operatīvāku mediķu ierašanos izsaukuma vietā un palīdzības iesaušanu iedzīvotājiem veselībai un dzīvībai kritiskās situācijās.

Netīrīts skurstenis ir ugunsbīstams

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) atgādina, ka rudenī, iestājoties vēsākam laikam, strauji pieaug ugunsgrēku un tajos bojā gājušo cilvēku skaits. Pirms aktīvi sākt apkurināt savu mājokli, obligāti ir jāpārlicinās par jūsu rīcībā esošās siltuma ieguves ierīces ugunsdrošību.

Kā informē VUGD Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas priekšiece Inga Vetere, apkures sezonas laikā visizplatītākie ugunsgrēku iemesli ir nepiemērota kurināmā lietošana, krāšņu pārkurināšana, neuzmanība ekspluatējot malkas plīti un krāsnis, šķidrā kurināmā ierīces, kā arī kurtuvju un dūmvadu nepareiza izbūve un bojājumi, siltumierīču atstāšana bez uzraudzības, kā arī bojātu vai nolietotu elektrisko apsildāmo ierīču izmantošana. Šo iemeslu dēļ šogad jau ir izcēlušies 598 ugunsgrēki, kuros bojā gāja 19 cilvēki, bet 14 cilvēki ir cietuši.

Saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumiem, apkures iekārtas un ierīces pārbauda divas reizes gadā, ja ekspluatācijas noteikumos nav noteikts citādi, un, ja nepieciešams, jāattīra no sodrējiem. Netīrīts skurstenis ir uguns-

bīstams. Sadegot jebkuram cietajam kurināmajam, uz skursteņa iekšējās virsmas veidojas kvēpu, sodrēju un darvas nosēdumi, kas, savlaikus nenotīrīti, labākajā gadījumā samazina apkures ierīces darbības efektivitāti, bet sliktākajā gadījumā var izraisīt intensīvu šo produktu degšanu. Aizdeģšanās ātri izplatās pa visu dūmeņa iekšējo virsmu, vienlaikus ievērojami paaugstinot temperatūru tajā aptuveni līdz pat 1000° C. Tas var radīt plaisas visa mūrētā dūmeņa korpusa biežumā, ārējo apvalku ieskaitot, tādējādi paverot ceļu karstajām dūmgāzēm un liesmām uz sienu, griestu un jumta konstrukcijām.

Jāzina, ka skursteņa dzēšanas un ātrākas temperatūras pazemināšanas nolūkā nedrīkst izmantot ūdeni – straujo temperatūras svārstību dēļ tas var izraisīt krāsni, plīti un dūmeņa korpusa sagraušānu.

Ja pirms apkures sezonas mājokli veikti remonta darbi, pārlicinieties, vai telpās un bēniņos attālums no dūmeņa ārējās virsmas līdz jebkuram degspējīgam materiālam, kas izmantots sienas, griestu vai jumta konstrukcijās vai dekoratīvos nolūkos, nav mazāks par 10 cm.

Ja jums ir malkas plīts, tad ir jāatceras, ka plīts laika gaitā no-

lietojas – var izdegt cepeškrāsns metāla apšuvums, plīts virsmā parādīties spraugas, kur kūrām nāk dūmgāzes. Lai šādas plītis padarītu ikdienas lietošanā drošas, tām periodiski nepieciešama atjaunošana.

Bieži izplatīta kļūda, kas tiek pieļauta plīts kurināšanā, ir tā, ka plīts durtiņu priekšā uz nedegoša materiāla loksnes vai flīzējuma tiek salikta kurināšanai ienestā malka. Šai nedegošai plāksnei plīts priekšā ir pavisam cits uzdevums. Tā uztver un neļauj aizdedzināt apkārtējos degspējīgos priekšmetus un grīdu no plīts durtiņām izkritušajām sprakšķošajām dzirkstelēm un degošām malkas daļiņām.

Ikdienā kurinot cietā kurināmā plīti un krāsnis, jābūt uzmanīgam ar šibera lietošanu. Bez uzraudzības atstāta iekurta plīts vai krāsns ar aizvērtu šiberi, pirms tā izkurējusies pilnībā, izraisīs tvana gāzes ieplūšanu telpās, kas neveiksmīgajam kurinātajam draud ar smagu saindēšanos vai pat letālu iznākumu. Ja bez redzama iemesla sāk reibt galva, strauji pasliktinās pašsajūta, tā varētu būt tvana gāzes iedarbība – nekavējoties atveriet logu vai durvis, lai pēc iespējas ātrāk izvēdinātu telpas, pēc tam pārbaudiet apkures ierīci.

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

PREIĻU IECIRKNĪ

Nepilngadīgs jauniešs izraisīja smagu avāriju

11. septembrī ap pulksten 21.30 Preiļu novada teritorijā uz autoceļa Viļāni – Preiļi – Špogi sešpadsmitgadīgs jauniešs, vadot automašīnu Audi, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu. Rezultātā auto novirzījās no ceļa, iebrauca grāvī un apgāzās. No negadījuma vietas ar miesas bojājumiem uz slimnīcu tika nogādāta 1966. gadā dzimis pasažiere, jaunā vadītāja māte, kura no gūtajām traumām vēlāk slimnīcā nomira.

Noskaidrots, ka vadītājs atradies alkohola reibumā, konstatētas vairāk nekā trīs promiles. Ierosināts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 260. panta 3. daļas – par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījis persona alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, kas vada transportlīdzekli, un ja tā rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījis cilvēka nāvi. Šādā gadījumā paredzēts sods – brīvības atņemšana uz laiku no trim līdz 15 gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Avārija uz ceļa Rožupes pagastā

12. septembrī ap 18.15 Līvānu novada Rožupes pagastā 1963. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mitsubishi, netika galā ar transportlīdzekļa stūri. Rezultātā automašīna apgāzās uz ceļa braucamās daļas. Pasažieris, septiņgadīgs zēns, no notikuma vietas tika nogādāts slimnīcā, kur viņam konsatēts smadzeņu satricinājums. Otra automašīnas pasažiere, 1963. gadā dzimis sieviete, notikuma vietā gāja bojā. Policija turpina skaidrot avārijas apstākļus.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Aizturēts vairākkārt tiesāts zaglis

9. septembrī Kriminālpolicijas darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, aizturēja agrāk vairākkārt tiesātu (pārsvarā par zādzībām no dzīvokļiem) un meklēšanā esošu vīrieti, kurš dzimis 1973. gadā. Policija viņu tur aizdomās par vairākām citām zādzībām no dzīvokļiem Daugavpilī. Tiesa aizturētajam piemērojusi apcietinājumu. Par zādzībām ar iekļūšanu telpās zaglim draud brīvības atņemšana uz laiku līdz 10 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Pieķerti, realizējot narkotikas

15. septembrī Kriminālpolicijas biroja darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus un pārbaudot operatīvo informāciju, Ķīrijas mikrorajonā narkotisko vielu realizācijas brīdī aizturēja divas personas – 1970. un 1988. gadā dzimušus vīriešus. Viens no viņiem jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā. Kopumā pie abiem vīriešiem atrasti un izņemti 10 grami narkotiku. Uzsākti divi kriminālprocesi – par narkotisko vielu realizāciju un par narkotisko vielu glabāšanu un iegādāšanos.

Zagļus noķēra, mantas atrada

15. septembrī ap pulksten 22.00 Daugavpilī, Rīgas ielā, kādam veikalam nenoskaidrotas personas izsita durvju stiklu un nozaga dotortehniku. Taču jau pēc pāris stundām policijas darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus vainīgo noskaidrošanai, pilsētas centrā aizturēja 1981. un 1994. gadā dzimušus vīriešus. Arī nozagtās mantas tika atrastas paslēptas netālu no notikuma vietas.

Policija informē, ka 1981. gadā dzimušais aizturētais vīrietis agrāk ir tiesāts jau astoņas reizes, arī pēdējā sodāmība bijusi par zādzību. Zināms, ka no ieslodzījuma viņš atbrīvots tikai šī gada augustā.

Par izdarīto noziegumu uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas – par zādzību, ja tā izdarīta, iekļūstot dzīvoklī vai citā telpā, vai ja tā izdarīta no glabātavas, ietaises, kas savieno glabātavas, vai transportlīdzekļa. Šādā gadījumā soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz 10 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

LUDZAS IECIRKNĪ

Daudz zādzību

No 20. līdz 6. septembrim Nukšu pagasta teritorijā no kādas kokzāģētavas nozagtas metāla slīdes 12 metru garumā un elektromotors. Nodarītā materiāla zaudējuma apmērs – aptuveni 500 latus. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

8. septembrī konsatēts, ka Ludzas novada Pildas pagastā apzagta kāda māja. Uzlauzot logu, garnadži iekļuva telpā un nozaga mantas. Materiālais zaudējums – aptuveni 215 latus. Uzsāktā kriminālprocesa ietvaros notiek tālāka izmeklēšana.

9. septembrī Kārsavā no kādas mājas nozagts motorzāģis 80 latu vērtībā. Policija noskaidrojusi, ka to izdarījis agrāk tiesātais vietējais iedzīvotājs, kurš dzimis 1973. gadā.

13. septembrī ap pulksten 23.30 Kārsavā, izsitot logu, nezināmas personas iekļuva veikalā un nozaga alkoholu un tabakas izstrādājumus. Operatīvi reaģējot uz izsaukumu, Ludzas iecirkņa kriminālpolicijas darbinieki uz aizdomu pamata aizturēja agrāk par līdzīga rakstura noziegumiem tiesātu vīrieti, kurš dzimis 1961. gadā. Zīmīgi, ka aizturētajam 15. septembrī Ludzas rajona tiesā notika sprieduma pasludināšana par iepriekš izdarītu noziegumu, kārtējo zādzību.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

22. septembris — Baltu vienības diena

● Saules kaujas vieta.

22. septembrī tiek atzīmēta Baltu vienības diena, pieminot 1236. gadā notikušo Saules kauju, kad lietuvieši, zemaīši un zemgaļi sakāva Zobenbrāļu ordeņa spēkus. Tas bija nozīmīgs notikums baltu tautu dzīvē, kas demonstrēja spēju saliedēties un aizstāvēt savu zemi pret iebrucējiem.

Saules kaujas norise aprakstīta Livonijas Vecākajā atskaņu hronikā un Vartberges Hermaņa «Livonijas hronikā». Zobenbrāļu ordeņa karaspēks ordeņa mestra Folkvina vadībā bija devies sirojumā uz Lietuvu, lai atrietos lietuviešiem par iebrukumiem Livonijā un zemgaļu atbalstīšanu. Ordeņa karaspēkā bija aptuveni 3000 krustnešu, aptuveni 1500 kristīto igauņu, lībiešu un latgaļu, kā arī 200 Pleskavas krievi. Atceļā Saules zemē (Soule, terra Sauleorum) ordeņa karaspēku pie kādas upes ielenca lietuviešu karapulki (4000 — 5000 vīru; pēc dažu pētnieku domām, viņu vadonis bija kunigāitis Vikints). Saules kauja norisinājās purvainā vietā, kur bruņinieku kavalērijai bija grūti cīnīties, un tā zaudēja savas priekšrocības. Lietuvieši Saules kaujā uzvarēja. Kaujā krita Zobenbrāļu ordeņa mestrs un 48 bruņinieki, daudz karakalpu un aptuveni 180 krievu. Daudzus krustnešus, kas cauri Zemgalei bēga uz Rīgu, vajāja un nogalināja zemgaļi. Pēc Saules kaujas sākās kuršu un zemgaļu sacelšanās. Saules kaujas iznākums paātrināja jau agrāk sāktās sarunas par Zobenbrāļu ordeņa iekļaušanu Vācu ordenī (Zobenbrāļu ordeņa inkorporācija Vācu ordenī notika 1237. gadā). Saules kauja bija viena no ievērojamākajām kaujām viduslaiku Ziemeļeiropā. Precīza Saules kaujas vieta nav zināma. Mūsu dienās vairākums vēsturnieku uzskata, ka Saules kauja notikusi netālu no Šauļiem tagadējā Lietuvā (pēc dažu vēsturnieku domām — pie Vecsaules Čāpānu mājām Bauskas rajonā). Piemiņas zīmes Saules kaujas atcerei uzstādītas gan Šauļos, gan arī Bauskā (2006. gadā).

Kopš 2000. gada 22. septembris — Baltu vienības diena — ir pasludināta par svinamu dienu Latvijā un Lietuvā. Šajā datumā abās valstīs ik gadus notiek dažādi pasākumi. Arī šogad Rīgā Latviešu biedrība sadarbībā ar Latvijas Folkloras biedrību 22. septembrī aicina uz sarikojumu «Atmini Saules kauju. Karavīru daudzīnājums». Latviešu biedrības Lielās zāles vestibīlā būs skatāma izstāde «Mēs — BALTI laikmetu griežos», bet pulksten 18.00 Lielajā zālē sāksies koncerts, kurā piedalīsies latviešu folkloras kopas, kā arī viesi no Lietuvas.

Baltu vienības dienas atzīmēšana notiks arī Daugavpilī. 22. septembrī pulksten 18.30 paredzēts koncerts «Sudrabota saule lēca», kurā uzstāsies Latviešu kultūras centra folkloras dziesmu un deju kopa «Svātra» un Zarasu (Lietuva) kultūras centra folkloras ansamblis «Seluona». Koncerts izskanēs Vienības namā.

Sagatavoja L.Rancāne

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

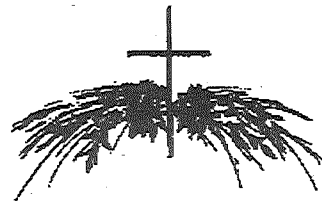
SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 20238990.

Kreditēšana pret
nekustamā īpašuma ķīlu.
Tālr. 25441183, 28609904.

Ceturtdien, 23. septembrī, z/s "Flaveri" pār-
dos dažādu krāsu un šķirņu jaunputnus 3,5 -
5 mēn. vecus un gaišus. Paipalas pēc pasū-
tījuma. Pārdošanas sezona drīz beigsies. Tālr.
22998190. Jaunaglonā 8.00, Aglonā 8.15,
Aglonas st. 8.35, Ārdavā 8.50, Pelēčos 9.05,
Aizkalnē 9.25, Kastīrē 9.40, Preiļos 10.00, Piliš-
kos 10.40, Vecvārkavā 10.55, Rimicānos 11.10,
Starēs 11.25, Brūveros 11.40, Līvānos 11.55,
Jaunsilavā 12.25, Turkos 12.40, Rudzātos
12.55, Priekuļos 13.10, Anspokos 13.25, Smel-
teros 13.40, Polkoronā 13.55, Stabulniekos
14.10, Riebiņos 14.20, Silajānos 14.35.

✓ PVC logi (6 kameru) par super cenu!
✓ Siltās ārdurvis tikai Ls 109.
Bezprocentu kredīts. Dāvanā moskītu tīkls.
Valmieras iela 2, Preiļi.
Tālr. 28673992.

Neaizmirstiet abonēt "NOVADNIEKU"!

Smelies spēku dzīves ritumā,
Glabā tēva piemiņu.
Skumju brīdī esam kopā ar
Lauru Pastari, no TĒTA
uz mūžu atvadoties.

Bijušie klasesbiedri,
audzinātāja

Mūs ņem pie rokas māte mīlēdama,
Ved atpakaļ, ved pasākās...
Un lēni aiziet izgaisdama,
Un pārvērdzamās atmiņās...
Kad acis sakrīt bieza asaru migla
un uz nesatikšanos jāatvadās no
MĀMIŅAS, esam lielajās bēdās
kopā ar Evelīnu Visocku.
Riebiņu novada dome

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.
Izsakām visdziļāko
līdzjūtību Evelīnai Visockai.
MĀMIŅU mūžībā pavadotvēl
Dravnieku pamatskolas kolektīvs

Vecākajai tautskolai Latgalē — 165 gadi

● Vārkavas pamatskolas audzēkņi jubilejas svinību viesus iepriecināja ar pašu sagatavotu koncertu.

Sākums 5. lappusē.

Izveidojušās noturīgas tradīcijas: Zinību diena, Dzejas dienas, Mārtiņdienas gadatirgus, Lācplēša dienas un Latvijas dzimšanas dienas atzīmēšana, «Baltie Ziemassvētki», Meteņi, 9. klasei — pasākums «50 dienas pavasara pusē», pēdējā skolas diena, ik pēc pieciem gadiem notiek skolas salidojumi, darbojas skolēnu pašpārvalde. Skolā darbojas izteiksmīgās runas un spēļu, zīmēšanas un noformētāju, deju, velo — moto pulciņi, divi vokālie ansambļi, folkloras kopa «Žubītes», avīzes veidotāju pulciņš. Iznāk sava avīzīte «Starpbrīdis».

Vārkavas pamatskola ar panākumiem

iesaistās dažādos projektos. Viens no jaunākajiem ir vērīenīgais Sorosa fonda — Latvija iniciatīvas «Pārmaiņu iespēja skolām» projekts «Skola lielam un mazam», kas devis iespējas izveidot dažādas radošās darbnīcas un apmācības kursus.

Jubilejas svinību pirmā daļa notika skolas kādreizējās telpās — tautas namā, kur izskanēja savdabīgs koncerts — pulciņu stundas. Savu māku rādīja izteiksmīgās runas, sporta, ansambļu, noformētāju, deju, teātra pulciņi, bet visu kopā sasaistīja vadītāji — bijušie absolventi Ilga Pokšāne un Raitis Stuburs, kā arī Knēveļi — ceturtklasnieki Rita Plone un Deniss Kirilovs.

Koncertu kuplināja ciemiņa — kādreizējā sporta skolotāja Jāņa Māsāna līdzī atvesto dziedājošu vīru grupas uzstāšanās. Ceļu uz skolu no visām Latvijas malām bija mērojuši absolventi, viskuplākā skaitā kopā pulcējās 1965. gada izlaiduma klase. Vakara viesus sveica Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne, dāvinot lielu torti, citu novada skolu direktori. Pēc koncerta pa degošām svecēm rotātu aleju jubilejas viesi devās uz Vārkavas pamatskolas pašreizējo ēku, kur absolventi tikās klasēs, bet pēc tam skolas zālē varēja izdejoties.

L.Rancāne